

SVĚTLO

TÝDENÍK MATICE CYRILOMETODĚJSKÉ

11. ČÍSLO / XVI. ROČNÍK

9 Kč (12Sk)

16. BŘEZNA 2008

Z obsahu:

Svatý Augustin (5)

Katecheze Benedikta XVI.
při generální audienci
27. února 2008
- strana 2 -

Pastýřský list
slovenských biskupů
- strana 4 -

Na které straně stojíme?
Bernhard Springer
- strana 6 -

Z umučení Ježíše Krista,
jak je prožívala
bl. Alexandrina da Costa
- strana 7 -

Korunování trním -
Ecce homo
- strana 10 -

„Srdce bolesti“
- strana 11 -

Co nám Kříž říká dnes?
- strana 12 -

Bl. Pius IX. - světec,
nebo tyran?
- strana 14 -

Caravaggio (1573-1610): Korunování trním

Dnešním setkáním bych chtěl uzavřít představování postavy svatého Augustina. Poté, co jsme se zastavili u jeho života, díla a některých aspektů jeho myšlení, chtěl bych se vrátit k jeho vnitřnímu příběhu, jak nám ho představuje jeden z největších konvertitů křesťanských dějin. Tomuto jeho zážitku jsem věnoval zvláštní úvahu během své pouti uskutečněné do Pavie v minulém roce, kde jsem uctil posmrtné ostatky tohoto církevního Otce. Tím jsem chtěl vyjádřit hold celé katolické církve a chtěl jsem viditelně projevit svou osobní úctu a vděčnost vůči postavě, se kterou se cítím velice svázán pro podíl, jaký se hrála v mém životě jakožto teologa, kněze a pastýře.

Trojí obrácení

Ještě dnes je možné znovu procházet příběhem svatého Augustina především díky *Vyznáním*, dílu napsanému k Boží chvále, které také stojí u vzniku jedné ze specifických literárních forem Západu, autobiografie, tj. osobního vyjádření vlastního sebepečení. Skutečně, kdo se přiblíží k této jedinečné a uchvacující knize, která je ještě dnes velmi čtená, snadno se přesvědčí, že Augustinovo obrácení není ani neočekávané, ani plně od počátku uskutečňované, ale můžeme je definovat spíše jako opravdovou vlastní cestu, která se stává vzorem pro každého z nás. Tato pouť končila jistě obrácením a křtem, ale neuzavřela se oné velikonoční vigilie v roce 387, kdy biskup Ambrož pokřtil afrického rétora. Cesta Augustinova obrácení totiž pokračovala pokorně až do konce jeho života, takže můžeme opravdu říct, že jeho dvě rozličné etapy – a snadně je možno rozlišit tři – jsou jedny velké obrácení.

První etapa

Svatý Augustin se stal vášnivým hledačem pravdy: byl jím na počátku a pak po celý život.

Svatý Augustin (5)

První etapa jeho cesty obrácení se uskutečnila právě postupným přibližováním se ke křesťanství. Ve skutečnosti obdržel křesťanskou výchovu od matky Moniky, se kterou zůstal vždy velice těsně spjat, a i když během prvních let mládí žil neuspořádaným životem, vždy pocítoval hlubokou přitažlivost ke Kristu, protože lásku k Pánovu jménu sál s mateřským mlékem, jak sám zdůrazňuje (srov. Conf. III, 4,8). Ale také

filosofie, především ona platónská stopa, přispěla k tomu, že ho následně sblížila s Kristem tím, že mu ukázala existenci Logosu, tvůrčího rozumu. Filosofické spisy mu naznačovaly, že je to rozum, z čeho pak vychází celý svět, ale neříkaly mu, jak dospět k tomuto Logosu, který se jevil jako vzdálený. Jedině četba epištol svatého Pavla a katolická víra mu odhalila plnou pravdu. Tuto zkušenost formuloval

Editorial

Umučení našeho Pána Ježíše Krista je nevyčerpatelná studnice, ze které čerpáme poznání lásky a milosrdenství našeho Spasitele. Máme o něm zachovány čtyři zprávy evangelistů, ale zdá se, jako by Boží Syn nepokládal tyto zprávy za dostačující, protože sám je v průběhu času stále doplňuje o významné poznatky a podrobnosti, které je třeba dosazovat do velké mozaiky o tomto vrcholném dramatu dějin spásy i lidských dějin. Zprávy evangelistů nás věcně informují především o vnějších okolnostech Ježíšova umučení a smrti. Ale Pánovo utrpení nespočívá jen v mukách a týrání, které mu způsobili hříšníci, do jejichž rukou se vydal, ale i v mnohem hlubším a krutějším vnitřním utrpení, které Pán vzal na sebe sám a které nám postupně odhaluje prostřednictvím zvláště vyvolených a disponovaných duší.

Všímali jsme si v předchozích číslech Světla skutečnosti, že líčení a popisy, které nám zanechal Miláček Páně apoštol svatý Jan, se svým stylem a hloubkou zřetelně odlišují od toho, co jsme převzali od ostatních evangelistů. Ve všech jeho zprávách je možno pozorovat, že jde o jeho osobní svědectví, ve kterém

se odrážejí i jeho vlastní prožitky a napovídají nám i něco o jeho zvláště důvěrném vztahu k Pánu. Jan je mystik mezi apoštoly, kterému bylo dáno ještě před sesláním Ducha Svatého pronikat ke smyslu Ježíšova konání i jeho slov hlouběji než ostatním, a proto se mu vše hluboce vtisklo do duše.

To platí i o jeho zprávě o umučení našeho Pána. Bez Janových pašijí by ty ostatní tři byly opravdu neúplné. Jan vnímal všechno nejen zrakem a sluchem, ale i srdcem. Ačkoliv první evangelista svatý Matouš byl také účastníkem Poslední večeře, patřil k těm, kterým Pán umyl nohy, a vyslechl úchvatná Ježíšova slova na rozloučenou i jeho velekněžskou modlitbu, nevěnuje jim ve své zprávě pozornost.

Syn člověka zřejmě potřebuje takové duše a taková srdce, které vnímají a oceňují také jeho lidské city, protože ty nejsou pro Ježíše nějakou nadstavbou, ale jsou od okamžiku jeho vtělení nerozlučnou součástí jeho života a jednání, jeho motivace, jeho vztahů. Jak by mohl Ježíš nemít v plnosti onen dar, kterým obdaroval člověka, dar zamilovat se,

Pokračování na str. 13

Augustin na jedné z nejslavnějších stránek *Vyznání*. Vypráví, že v trýzni svých úvah se odebral do zahrady a náhle uslyšel dětský hlas, který opakoval dosud nikdy neslyšenou kantilénu: tolle, lege, tolle, lege, vezmi a čti, vezmi a čti (VIII, 12,29). Vzpomněl si na obrácení svatého Antonína, otce mnišství, a naléhavě se vrátil k Pavlovi svazku, který měl krátce předtím v rukou, otevřel ho a jeho pohled padl na úryvek z epištoly Římanům, kde apoštol vyzývá, abychom zanechali skutků těla a oděli se v Krista (13,13-14). Pochopil, že toto slovo je v tomto okamžiku adresováno osobně jemu, přichází od Boha skrze apoštola a ukazuje mu, co má v tomto okamžiku udělat. Tak pocítil, jak se rozplývají temnoty pochybností, a cítil se konečně svobodný, aby se celý daroval Kristu. „Obrátil jsi k sobě mou bytost,“ komentuje (Conf. VIII, 12,30). To bylo první a rozhodující obrácení.

Druhé obrácení – k těm druhým

Africký rétor dospěl k této základní etapě své dlouhé cesty díky svému zaujetí pro člověka a pravdu, vášni, která ho přivedla k hledání Boha, velkého a nedostupného. Víra v Krista mu dala pochopit, že Bůh, zdánlivě tak vzdálený, ve skutečnosti tak daleko není. On se totiž k nám přiblížil a stal se jedním z nás. V tomto smyslu víra v Krista přivedla k naplnění dlouhé Augustinovo hledání na cestě za pravdou. Jen Bůh tím, že se stal „dotknutelným“, jedním z nás, byl konečně Bůh, kterého bylo možno prosit, pro kterého a se kterým bylo možno žít. Je to cesta, kterou je třeba projít odvážně a současně s pokorou, v otevřenosti a v trvalém očišťování, které všichni potřebujeme. Ale tímto velikonočním svatvečerem 387, jak jsme řekli, se Augustinova cesta neuzavřela. Když se vrátil do Afriky a založil malý monastýr, uchýlil

Pokračování na str. 5

Tichý král přichází

Zamyšlení nad liturgickými texty
dnešní neděle

To je ten prorok Ježíš.

Přicházejí velikonoční svátky. Izraelité si budou připomínat vrcholnou událost svých dějin. Před více než tisíci lety ukončil Hospodin zotročení Izraele a vyvedl ho zázračně z egyptské země. Krev beránka byla tehdy znamením záchrany před andělem zhouby. Ze všech stran se shromažďují poutníci do svatého města. Přidej se k nim, abys mohl oslavit Hospodinovu Paschu. Především však vyhledej Pána. Přichází do Jeruzaléma z Betánie, tentokrát však už nikoliv jako jeden z poutníků, ale jako **Velebný a obětní beránek** zároveň.

Boží Syn přichází skutkem naplnit dějiny spásy, tedy to, čeho byl egyptský exodus jen předobrazem. Přichází, aby jako pravý Beránek všecken lid vyvedl z otroctví hříchu. To je hlavní smysl jeho mesiánského poslání. Až dosud zakazoval, aby ho označovali za Mesiáše. Nadešel čas, aby se sám veřejně přihlásil ke svému poslání.

Židé nyní žijí ve své zemi, ale pod cizí nadvládou. Především o této slavnosti si znovu uvědomují svou velkou touhu po osvobození. S lítostí vzpomínají na slavnou dobu krále Davida a očekávají, kdy se objeví spasil, který je zbaví pohanského jařma. Ježíšovi krajané dobře znají Zachariášovo proroctví: *Tvůj král přichází k tobě, tichý a sedící na oslu.*

Ježíš nečekaně posílá před sebou učedníky, aby mu připravili oslci. Zdá se ti divný způsob, jakým si opatřuje toto zvíře? Mohl si je také vypůjčit od známých v Betánii. Ale Pán ví, že židovští předáci budou tento jeho příchod pokládat za provokaci. Nechce, aby měl někdo kvůli němu nepřijemnosti. Neznámý majitel oslice neví, k čemu má být použita. Dojde-li k vyšetřování, snadno se vymluví.

Učedníci se však radují. Mají za to, že konečně nadešla dlouho očekávaná chvíle. V náhlém nadšení využívají toho mála, co mají k dispozici, aby vytvořili něco pro královskou důstojnost svého Mistra. Ozvalo se první radostné „Hosana!“ Zpráva o příchodu krále se šíří jako lavina. Hromadí se dav a zmocňuje se ho nadšení.

Všiměj si však Ježíšova postoje. Nena-deš u něho nic z onoho sebevědomí, jakým se vyznačují vůdčové nadšeně pozdravovaní davem. Žádné hrdé pohledy, podmanivá gesta ani sebevědomé výroky. Kromě toho, že usedl na oslici, nedělá nic, čím by chtěl upoutat pozornost, zavděčit se publiku, vyvolávat projevy nadšení. Je to opravdu navýsost *tichý* král, který i uprostřed svých učedníků a sympatizujícího davu je docela osamocený. Není tu opravdu nikdo, kdo by chápal skutečnou podstatu jeho dnešního příjezdu. Ježíš však ani neodmítá projevy nadšení, i když vycházejí z mylného očekávání. Ví, že kdyby chápali, co skutečně znamená jeho neobvyklý vstup nejen pro přítomné, ale pro celý lidský rod, muselo by být jejich radostné volání mnohem větší. Ale ačkoliv tento lid nechápe, přece mluví pravdu: přichází více než potomek Davidův ve jménu Hospodina, přichází totiž Požehnaný, sám Bůh, Král a Ve-

lebný, Beránek Boží, aby přinesl první a jedinou novozákonní oběť, v níž bude Obět-níkem i Obětovaným.

Ale nejsou tu jen nadšenci, jsou tu také zvědavci, lidé chtějí senzace, jsou tu i panikáři, kteří by chtěli těžit ze vzniklého rozruchu. Jsou přítomni i zbabělci, kteří se opatrně dívají, co tomu říkají předáci, aby se snad nedostali do obtíží. Jsou tu totiž i takoví, kteří jsou tím vším pohoršeni. Nejčastěji jsou to ti, kteří mají moc. Největší překážkou poznání skutečné pravdy jsou nejčastěji zcela osobní zájmy.

Jdi a vysvětluj všem neúnavně, kdo je Ten, který přichází tak nezvykle pokorně a tiše na oslátku. Vysvětluj trpělivě, že je tu *více než prorok*⁽¹⁾, že přišel *Král*, ale *jeho království není z tohoto světa*⁽²⁾. Snaž se je přesvědčit, že mají nad sebou mnohem těžší jařmo, než je nadvláda cizího císaře, že je tu záluďnější nepřítel, kterého dokonce nosíme, ba i pěstujeme sami v sobě.

Především připravuj sebe i je na neobvyklý způsob, jakým se tento Král bude ujímat vlády: že teprve tehdy, až bude zavržen, potupen, odsouzen a vyzdvižen na dřevo, *potáhne všechny k sobě*⁽³⁾, že jeho triumf začne ve chvíli, kdy jako jen zdánlivě poražený zvolá: *Dokonáno!*⁽⁴⁾

Bratr Amadeus

⁽¹⁾ srov. Mt 12,42; ⁽²⁾ Jan 18,36;

⁽³⁾ Jan 12,32; ⁽⁴⁾ Jan 19,30

Liturgická čtení

Průvod s ratolestmi:

Evangelium – Mt 21,1–11

Když se Ježíš a jeho učedníci přiblížili k Jeruzalému a přišli k Betfage u Olivové hory, poslal dva učedníky napřed a řekl jim: „Jděte do té vesnice, která je před vámi, a hned naleznete přivázanou oslici a s ní oslátko. Odvažte je a přiveďte ke mně. A kdyby vám někdo něco namítal, řekněte: ‚Pán je potřebuje, a hned je pošle nazpátek.‘“ To se stalo, aby se splnilo, co bylo řečeno ústy proroka: „Řekněte síónské dceři: Hle, tvůj král k tobě přichází, pokorný, sedí na oslu, na oslátku, mláděti soumara.“ Učedníci šli a udělali, jak jim to Ježíš nařídil. Přivedli oslici a oslátko, prostřeli na oslátko své pláště a on se na pláště posadil. Veliké množství lidu pak prostřelo své pláště na cestu, jiní sekali ze stromů ratolesti a stlali je na cestu. Zástupy, které šly před ním i za ním, volaly: „Hosana synu Davidovu! Požehnaný, který přichází ve jménu Páně! Hosana na výsostech!“ Jakmile vjel do Jeruzaléma, vzrušení zachvátilo celé město a lidé se ptali: „Kdo je to?“ Ze zástupu jim odpovídali: „To je ten prorok, Ježíš z galilejského Nazareta.“

Ke mši: 1. čtení – Iz 50,4–7

Pán, Hospodin, mi dal jazyk učedníka, abych uměl znaveného poučovat utěšujícím slovem. Každého rána mi probouzí sluch, abych ho poslouchal, jak je povinnost učedníků. Pán, Hospodin, mi otevřel ucho a já se nezdráhal, necouvl nazpět. Svá záda jsem vydal těm, kteří mě bili, své líce těm, kteří rvali můj vous. Svou tvář jsem neskryl před hanou a slinou. Pán, Hospodin, mi však pomáhá, nebudu tedy potupen. Proto dávám ztvrdnout své tváři v křemen a vím, že nebudu zahanben.

2. čtení – Flp 2,6–11

Kristus Ježíš, ačkoli má božskou přirozenost, nic nelpěl na tom, že je roven Bohu, ale sám sebe se zřekl, vzal na sebe přirozenost služebníka a stal se jako jeden z lidí. Navenek byl jako každý jiný člověk, ponížil se a byl poslušný až k smrti, a to k smrti na kříži. Proto ho také Bůh povýšil a dal mu jméno nad každé jiné jméno, takže při Ježíšově jménu musí pokleknout každé koleno na nebi, na zemi i v podsvětí a každý jazyk musí k slávě Boha Otce vyznat: Ježíš Kristus je Pán.

Evangelium (pašije) – viz Mt 26,14–27,66

Milovaní bratři a sestry! Postní doba je přípravou na sla-

vení Kristova vykupitelského díla, našeho vykoupění. Vyzývá nás k pokání, to znamená obnovení nebo prohloubení našeho vztahu k Bohu. V Písmu svatém Starého i Nového zákona nacházíme četné výzvy k pokání. Nejdůležitější je však ta, kterou pronesl Pán Ježíš na začátku svého působení: „Naplnil se čas a přiblížilo se Boží království. Obráťte se a věřte evangelium“ (Mk 1,15). Tuto výzvu jsme slyšeli na začátku postní doby. Výzva se týká každé oblasti našeho života.

Dnešní Boží slovo, zvláště událost se samaritánskou ženou nám dává příležitost, abychom k Vám, milí věřící, promluvili tímto pastýřským listem a orientovali Vaši přípravu na Velikonoce i v pohledu na tak důležitou věc, jakou je sexuální stránka člověka a její poslání v Božím stvořitelském plánu. Samaritánská žena měla problémy se svojí sexualitou. Měla pět mužů, a ani jeden nebyl jejím manželem. Především je třeba si uvědomit, a to je východisko k tématu, že sexuální stránka člověka je Bohem chtěná a stvořená. „A Bůh stvořil člověka ke svému obrazu, jako muže a ženu ho stvořil“ (Gn 1,27). Všem, co Bůh stvořil, dal i poslání. Nic na světě není bez cíle. Je třeba si položit otázku, jaký cíl dal lidské sexualitě? Odpověď dává jak rozum, pokud je nezatížený vášní, tak i Písmo svaté. Jsou zde dvě odpovědi: První je předávání lidského života z pokolení na pokolení. Udržování lidského rodu: „Plodte a množte se a naplňte zemi!“ (Gn 1,28).

Druhá, podle důležitosti stejné odpověď je vytvoření nejužšího a nejjintimnějšího společenství mezi mužem a ženou: „Proto muž opustí svého otce i matku a přilne k své manželce a ti dva budou jedním tělem“ (Gn 2,24). To se může uskutečnit jen v nerozlučném manželství. Jedno

Pastýřský list slovenských biskupů

poslání sexuální stránky člověka neoddělitelně souvisí s druhým. Předávání života se má uskutečňovat podle Božího plánu jen v manželství. A jen v manželství se může uskutečnit sebedarování dvou osob, muže a ženy, čehož vnějším vyjádřením je i sebedarování v sexuálním životě. Myslíme tu na širokou stupnici psychicko-tělesné přitažlivosti a vzájemného obdivu, což je základem trvalého štěstí i tehdy, když jsou manželé od sebe vzdáleni.

Manželství je pro křesťana i svátostí. Silou milosti se upevňuje to, co má být pevné i podle přírody, zkrášluje se to, co je krásné samo o sobě. Manželům dodává odvahu a sílu plnit radostně to, co svátostným manželským závazkem vzali na sebe.

O manželské lásce hovoří filosofové, teoretici i praktičtí odborníci, lékaři a psychologové. Opěvují ji básníci, ztvárňují ji výtvarní umělci. Manželství je opravdu velkým tajemstvím. O manželské lásce však musí hovořit také teologové. Člověk je Bohem stvořený, Kristem vykoupěný a Duchem Svatým vedený k věčnému životu.

Sexuální stránka člověka není jen biologickou otázkou, ale týká se celé osobnosti člověka, který je založený také duchovně. Jen spojení obou těchto strán-

nek dává manželům poznat, prožít a vážít si daru, který dostali od Stvořitele.

Oddělit tělesný a osobní pohled na sex je velká nezodpovědnost. Je to velké ochuzení a upřednostnění toho, co přináší jen chvilkový tělesný zážitek.

El Greco (kolem 1541-1614):
Ježíš v zahradě Getsemanské

Je to nezodpovědnost vůči Dárci, tedy Stvořiteli. Jeho dar se nedá rozdělit bez újmy. Člověk se tu chová jako na počátku, když slyšel falešný příslib: „Budete jako Bůh.“ To je k jeho vlastní škodě. Svatý Pavel píše: „Proto je Bůh vydal nečistotě podle žádosti jejich srdce; a tak hanobili svá vlastní těla ti, kteří Boží pravdu zaměnili za lež“ (Řím 1,24-25).

POHLEĎTE NA MOJE RÁNY, JSOU TO ZÁŘÍCÍ ZNAMENÍ MÉ LÁSKY

Překážky a těžkosti na vaší cestě vás nesmí polekat. Jsou nezbytné pro vaše zrání. Čím jste vytrvalejší, tím rozhodněji může být zlomena moc zla. Nebojte se! Jsem s vámi. Konečně i Odpůrce musí sloužit vítězství lásky. Dejte se odvážně a s důvěrou do služeb lásky ke všem lidem.

Pohleďte na mé svaté rány! Jsou zářícím znamením mé lásky. V hodinách největší nouze jsem je daroval za vás svému Otci. Tak se staly studnicí lásky pro vaši záchranu a vaše vykoupění. Když se zdálo, že je všechno ztraceno, a vytekla poslední kapka mé krve, zazářily ve smrti v zářícím proměnění vám ke spáse, k vítězství nade vším neštěstím a nad mocí temna.

Ježíš k Františce od Ukřižované Lásky

Boží pravda o člověku odpovídá lidské přirozenosti. Jen její zachovávání přináší člověku štěstí.

V přípravě na manželství sehrává velmi důležitou roli předmanželská čistota. Když se mládenec a dívka na sebe zaměřují jen eroticky, nemohou poznat své povahové vlastnosti. Ty se potom stanou překážkou harmonického manželství. Sex je velmi důležitý, ale nesehrává první místo při budování šťastného manželství. Spíše je potřebná harmonie ve vyšších oblastech soužití a ve vyšších hodnotách.

V harmonickém manželství sehrává velkou roli odpovědný přístup k rodičovství. „Plodte a množte se a naplňte zemi“ (Gn 1,28). Posláním manželství je zprostředkovat život dětem a vychovávat je jako dobré občany a jako Boží děti, které v Církvi nacházejí cestu spásy.

V tomto roce si připomínáme 40. výročí encykliky papeže Pavla VI. Humanae vitae. V ní papež hovoří o odpovědném rodičovství. Co to znamená? Velkou ochotou manželů dát život dětem a odpovědně je vychovávat. O počtu dětí rozhoduje jejich upřímné svědomí vzhledem k zdravotním, ekonomickým a sociálním podmínkám.

Plánování rodičovství musí odpovídat přirozenosti člověka. Sám Stvořitel vložil do těla ženy možnost regulovat početí ve vzájemně hluboké komunikaci s manželem, což je zdrojem budování jejich lásky.

Naopak antikoncepce redukuje komunikaci manželů jen na vnější okolnosti, ohrožuje jejich důvěrný vztah a narušuje vnitřní jednotu. Z teologického hlediska je antikoncepce vážným porušením řádu vloženého do manželství. Ještě více je třeba odsoudit antikoncepci, která účinkuje až po početí a zabraňuje embryu rozvíjet se v mateřském lůně. Ta působí abortiv-

ně. Sem je třeba zařadit všechny medikamenty, které se prodávají pod titulem antikoncepce.

Bratři a sestry! Církev od svého počátku plnila a plní svoje poslání být učitelkou a vychovatelkou, protože tím ji pověřil její Zakladatel. Svými morálními zásadami ihned na počátku překvapila pohanský svět, který se topil v hříchu a neřestech. Dokázala vybudovat kulturu ducha a rodinu představit jako ústřední záležitost státního společenství. Křesťanské rodiny byly vždy kořenkou velkých osobností národa, kultury, vědy a umění.

Postní doba je pro nás výzvou k obnově. Obnovme naše smýšlení a chování také v oblasti manželství a sexuální morálky. Rodiče a vychovatelé mají vést děti a mládež ke křesťanskému a odpovědnému postoji a smýšlení o sexuální stránce člověka a k ctnosti čistoty. V současné době se určitá skupina lidí pokouší zavést ve školách sexuální výchovu, která je v úplném rozporu s křesťanským a vůbec vážným lidským postojem k sexualitě. Upozorňujeme rodiče, aby se zajímali o to, co se jejich děti v této souvislosti ve škole učí. Mezinárodní dohody zaručují rodičům právo na výchovu dětí v jejich filosofickém a náboženském světovém názoru. Nikdo, ani stát, ani škola jim to nemůže upírat. Chápeme naši mládež, která ve zmatku názorů a lákadel hledá orientaci. Pomáhejme jí zachovávat si kulturu čistého vztahu muže a ženy. Kristova milost je přece silnější než hřích. Neztrácejme naději. V mnoha zemích vznikají společenství mladých, kteří dělají slib předmanželské čistoty. Boží království vždy vyrůstá z hořícího semínka.

Svěřme se také do ochrany Panny Marie, naší přečisté nebeské Matky, která nás pod křížem přijala za své děti. Nechť nám vyprosí milost čistého smýšlení, protože blahoslavení jsou jen ti, kteří mají čisté srdce.

Slovenští biskupové

SVATÝ AUGUSTIN (5) ... - dokončení ze str. 2

se tam s několika přáteli, aby se věnoval kontemplativnímu životu a studiu. To byl jeho životní sen. Nyní byl povolán, aby žil plně pro pravdu, s pravdou, v přátelství s Kristem, který je Pravda. Krásný sen trval tři roky, dokud nebyl proti své vůli vysvěcen v Hippo na kněze a povolán sloužit věřícím a pokračovat tak v životě s Kristem a pro Krista, ale ve službě všem. To bylo velmi obtížné, ale on od samého začátku chápal, že žít opravdu s Kristem a pro Krista je možno jen tehdy, když žijeme pro druhé, a ne prostě pro své soukromé rozjímání. A tak když se zřekl života v pouhé meditaci, naučil se Augustin, často s obtížemi, dát k dispozici plody své inteligence ve prospěch druhých. Naučil se sdělovat svou víru prostému lidu a žít tak pro něj v onom městě, které se stalo jeho městem, a rozvíjet neúnavně velkodušnou a závažnou aktivitu, kterou v jedné ze svých překrásných řečí popisuje takto: „Ustavil jsem kázat, diskutovat, opakovat, budovat, být k dispozici všem – je to nesmírná zátěž, velká tíže, trvalá únava“ (Serm. 339,4). Ale on vzal tuto zátěž na sebe, protože pochopil, že právě tak mohl být nejbližší Kristu. Jeho druhé pravé obrácení bylo v pochopení, že k druhým je možno dospět prostotou a pokorou.

Třetí obrácení - k pokore

Ale zde je poslední etapa augustinské cesty, třetí obrácení: ono, které ho přivádělo každý den jeho života k Bohu, aby žádal o odpuštění. Zpočátku si myslel, že když je jednou pokřtěn, je v životě společenství s Kristem, ve svátostech, ve slavení Eucharistie, že dospěl k životu, který předkládá horské kázání: k dokonalosti darované křtem a opětně potvrzované v Eucharistii. V poslední části svého života pochopil, že to, co říkal ve svých prvních kázáních

o Horské řeči – že totiž my nyní jakožto křesťané to ideálně permanentně prožíváme – byla chyba. Jedině sám Kristus opravdu a kompletně uskutečňuje horské kázání. My potřebujeme, aby nás omýval Kristus, který umývá nohy, a aby nás obnovoval. Potřebujeme permanentní obrácení. Až do konce potřebujeme tuto pokoru, která uznává, že jsme hříšníci na cestě, dokud nám Spasitel definitivně nepodá ruku a nevede nás do věčného života. V tomto posledním postoji pokory prožívaném den po dni Augustin zemřel.

Tento postoj hluboké pokory před jediným Pánem Ježíšem ho přivedl také ke zkušenosti pokory intelektuální. Augustin totiž, jedna z největších postav v dějinách myšlení, chtěl v posledních letech svého života podrobit všechna svá přčetná díla jasné kritické prověrce. Tak vznikly *Retractationes* (Revize), které tímto způsobem vkládají jeho vskutku velké teologické myšlení do pokorné a svaté víry, do té, kterou prostě nazývá jménem katolická, tzn. Církev. „Pochopil jsem,“ píše právě v této velmi originální knize (I, 19,1-3), „že jen jeden je skutečně dokonalý a že slova horského kázání jsou totálně uskutečněna jen v jednom: v samotném Ježíši Kristu. Naopak celá Církev – my všichni včetně apoštolů – musíme se modlit každý den: odpusť nám naše viny, jako i my odpouštíme našim viníkům.“

Když se obrátil ke Kristu, který je pravda a láska, následoval ho Augustin po celý život a stal se vzorem pro každou lidskou bytost, pro nás všechny, v hledání Boha. Proto jsem chtěl zakončit svou pouť v Pavii tím, že jsem ideálně předal Církvi a světu před náhrobkem tohoto velkého člověka zamilovaného do Boha svou první encykliku pojmenovanou *Bůh je láska*. Ona totiž

za mnoho dluží, zvláště ve své první části, myšlení svatého Augustina. Také dnes, jako za jeho dob, potřebuje se lidstvo naučit především žít tuto základní skutečnost: Bůh je láska a setkání s ním je jediná odpověď na nepokoje lidského srdce. Srdce, ve kterém přebývá naděje, třeba zatím u mnoha našich současníků temná a neuvědomělá, ale která pro nás křesťany otevírá již dnes budoucnost, takže svatý Pavel napsal, že „naše spása je předmětem naděje“ (Řím 8,24). Naději jsem chtěl věnovat svou druhou encykliku. *Spe salvi* je také velkým dlužníkem konfrontaci s Augustinem a jeho setkání s Bohem.

Svatý Augustin v jednom překrásném textu definuje modlitbu jako výraz touhy a tvrdí, že Bůh odpovídá tím, že rozšiřuje naše srdce směrem k sobě. Pokud jde o nás, máme očistit svá přání a své naděje, abychom přijali Boží sladkost (srov. In I Joannis, 4,6). Ona jediná totiž nás spásí tím, že nás otevírá i pro druhé. Modleme se tedy, aby nám bylo dopřáno v našem životě každý den následovat příklad tohoto velkého konvertity a potkávat tak jako on v každém okamžiku našeho života Pána Ježíše, jediného, kdo nás spásí, očistí nás a dá nám pravou radost, pravý život.

Bollettino Vaticano 27. 2. 2008
Mezititulky redakce Světla

Ježíš jde vzhůru k Jeruzalému na velikonoční svátky. V těch dnech bylo v Jeruzalémě mnoho tisíc lidí, město bylo beznadějně přeplněno. V tomto roce došlo k napětí. Římská okupační moc je v pohotovosti, protože židovská víra očekává k Velikonocům Mesiáše osvoboditele. Mnozí se ptají: Přejde i Ježíš z Nazareta na svátky?

A Ježíš ještě určitým způsobem tyto naděje živí. Nasedá na oslátko a vstupuje do města – a dělá to zcela záměrně. Proroci předpověděli, že Mesiáš vstoupí nikoliv s velkou pompou, nikoliv na koni, ale prostě a pokorně. Lidé ho oslavují a nazývají „Syn Davidův“, tedy potomek tohoto velkého krále, z jehož rodu vzejde Mesiáš.

Lidé kladou na cestu palmové ratolesti. Palmy jsou čestným znamením vítěze. Císař a velcí vojévůdci, kteří se po vítězném tažení vraceli do Říma, vstupovali do města ozdobeni palmovými ratolestmi – a s nimi táhly i velké zástupy těch, které si podrobili. V tomto smyslu se palmy k Ježíši nehodí. Evangelista Marek mluví v řeckém originálu nikoliv o palmách, ale o chomáčích trávy, které lidé natrhali na polích a nyní je prostírají Ježíši na cestu.

Ani kůň se k Ježíši nehodí. Kůň je symbol vysokého postavení. Znamená moc a bohatství. Ježíš nepřijíždí na koni, ale na oslátku.

Oslátko, které patří ke Květné neděli, nám může pomoci v pochopení, co chtěl Ježíš svým vjezdem do Jeruzaléma vyvolat. Jeho vjezd nebyl triumfální vstup. Mnozí lidé, kteří provolávali Hosana, měli jen přání spatřit nový zázrak. V nedaleké Betánii vzkřísil Ježíš svého přítele Lazara. Všichni o tom slyšeli. Ne, to nebyl triumfální vjezd. O tom svědčí již samo oslátko. Ježíš o tomto zvířeti prostě řekl: „Pán ho potřebuje“ (Mk 11,3): Pán potřebuje zvíře, které lidé nazývají „hloupé“. Ježíš si volí

Na které straně stojíme?

osla, protože ten svědčí o chudobě a pokoře. Osel je zvíře chudých lidí pro přepravu nákladů. Bohatí sedí na vysokém koni, Ježíš usedl na malého osla. Vstupuje do Jeruzaléma, aby se zde dal pošlapat, aby zde prožil poslední ponížení. Ale právě v tom spočívá tajemství vykoupění.

O Květné neděli panuje zvláštní nálada. Na jedné straně doprovázejí Ježíše při vstupu výkřiky nadšeného zástupu Hosana, ale na druhé straně víme, že za několik dnů se tyto výkřiky změni na: „Ukřižuj ho!“

Týden tedy začíná slavnostním vjezdem do Jeruzaléma. Všude se jásá. Jak se asi Ježíš cítí? Lidé projevují nadšení: „Hosana synu Davidovu!“ vola-

ji. Ale ne všichni. Můžeme říct, že se zde projevují čtyři skupiny lidí:

1. **Nepřítomní.** To je většina farizeů a zákoníků, velerada, duchovní, kterým je to zcela proti mysli. Jsou to zapřísáhlí a nenávislivní Ježíšovi nepřátelé. Chtěli by ho zničit, sedí asi za svými svitky a marně hledají, jak Ježíše Písmem udolat. Ale buď jak buď, musí zemřít, to je již hotová věc. Určitý plán již mají.

2. **Nespokojení.** Někteří farizeové, které přece jen přemohla zvědavost a přišli, se jistě velice pohoršují a volají na Ježíše: „Mistře, umlč své učedníky!“ Ale on jim odpovídá: „Když tito budou mlčet, kamení bude volat.“ Dnes se Ježíš dává oslavovat. Dříve to odmítal. Nechce být žádným pozemským králem. Jeho království není z tohoto světa. Dnes však ukazuje, jak snadné by to pro něho bylo, kdyby chtěl být vůdcem a nadchnout masy, aby ho následovaly.

3. **Souputníci.** To je největší skupina. To jsou ti, kterým za pár

dni nadšení zcela vychladne a budou volat: „Na kříž s ním!“ Tito lidé jdou za většinou. Nemají žádný vlastní názor a jsou jako praporek ve větru. Není na ně spolehnutí. Na to, co říkají dnes, dokážou již zítra zapomenout. Jak se musí cítit Ježíš, který si je toho vědom? Jak často i my jsme slabí lidé, kteří se dají strhnout masou, všeobecným názorem?

4. **Presvědčení učedníci.** To jsou ti, kteří více méně tiše provázejí Ježíše, jsou sice spokojeni s projevovaným nadšením, ale mají již jistou předtuchu. Jsou vnitřně přesvědčeni o své pravdě. Dnes se radují s Ježíšem. Ale půjdou s ním také křížovou cestou, aby trpěli s ním. Je velice málo těch, kteří ho budou následovat až pod kříž. To je smutná věc. Z apoštolů jen ten nejmladší, Jan, má tuto odvalu. Nejstatečnější byly ženy, zvláště Maria.

Na které straně bychom stáli my, když Ježíš vstupoval do Jeruzaléma? Mezi nepřítomnými, nespokojenými, nerozhodnými nebo přesvědčenými?

Nepřítomní jsou ti, které zájímají jen pozemské, osobní zájmy, kteří pokládají pro sebe za nejvýhodnější, aby „jeden člověk zemřel za lid“. Jsou ochotni udělat všechno, jen aby dosáhli svého cíle.

Nespokojení jsou ti, kteří na všech něco vidí. Raději kritizují, než aby sami převzali odpovědnost. Místo aby zapálili světlo, naříkají nad temnotou.

Souputníci jsou povrchní lidé, kteří sice nemají zlé úmysly, ale dají se strhnout okolím a křičí s nimi i na Velký pátek. Jsou to matrikovi katolíci, kteří se sice cítí být křesťany, ale ve skutečnosti žijí, jako by Boha nebylo.

Presvědčení učedníci jsou ti, kdo jsou věrní. Nejasají jen na Květnou neděli, ale setrvávají s Pánem, aby se pak radovali z jeho zmrtvýchvstání. Presvědčený učedník je ten, který následuje Pána také pod kříž.

-sks- 13/2007

VĚČNÝ DÍK

Díky, věčné díky, že jsi za nás umřel na kříži! Nebe i země Tě musí chválit jako toho, který obojí spolu spojil. Ne, nikdo nemá větší lásku než ten, kdo dá život za své přátele. A ty jsi dal svůj život za ty, kteří tě neznali, kteří byli nepřáteli pravdy a ctnosti, kteří byli nepřátelští k Tobě, zemřels za nepřátele Boha a Pravdy. Všichni duchové tě musí velebit jako obnovitele pravdy, řádu a pokoje v Božím království.

Díky, věčné díky za všechno, co jsi obětoval za lidský rod, abys nás svou cestou nehlubšího ponížení, bolestného utrpení a potupné smrti přivedl k blaženosti.

Díky, věčné díky, že jsi svou strašnou smrtí odňal smrti její moc a tak draze vykoupil útěchu a důvěru k otcovské lásce toho, který Tě poslal, abys nám zajistil klid svědomí, odpuštění hříchů, světlo, milost a nesmrtelnost!

Díky, věčné díky, že ses stal svou krví příčinou naší blaženosti a velkodušným sebeobětováním za blaho svých bratří jsi potřel všechny nepřátele naší spásy a otevřel nám všechny prameny blaženosti!

Jan Michael Sailer

Z Umučení Ježíše Krista, jak je prožívala bl. Alexandrina da Costa

VELIKONOČNÍ VEČEŘE

„Jděte a připravte pro všechny velikonoční večeři.“ (Lk 22,8)

S nastávajícím večerem nadešla velká Hostina lásky: Lásko, která jsi přijala tolik nevděčnosti! Vidím ji v duchu, i pečlivost, s jakou je připravována. Vidím, že to bude Večeře lásky, zázraků, jako nikdy jindy. Slyším, jak Ježíš dává pokyny, zastavuje se po každém kroku, dívá se božským pohledem na nevděčné město, na zahradu hořkosti, na Kalvárii, která ho očekává.

„Zasedl ke stolu se svými učedníky.“ (Lk 2,14)

Vystoupila jsem s Ježíšem a s učedníky do velkého sálu velikonoční večeře. Při výstupu po schodech jsem cítila, že Ježíš horoucně touží jíst tuto večeři se svými apoštoly. Před začátkem tohoto obřadu jsem viděla Maminku v slzách s rozpuštěnými vlasy, celou ponořenou v bolesti. Ježíš mi po několika hodinách vysvětlil, že přišla v tomto stavu, aby se s ním setkala na cestě hořkosti. Bolest Božského Srdce při pohledu na Matčiny slzy byla nesmírná.

Viděla jsem Ježíše, jak zasedá s apoštoly. Zatím co zaujímal místo, vnitřně zvolal: „Božský pokrm: Hostina mé lásky!“ Sál se rozzářil a apoštolé byli opojeni láskou, která vyzařovala z jeho očí, z celé jeho bytosti. Byl lásko, jen lásko, lásko, která se dává do boje se zlobou a nevděčností. Jidáš už nebyl Jidášem. Bylo v něm vidět skutečného ďábla. Protože měl v sobě ďábla, nepřijal Ježíšovu lásku.

„Hle, zrádce je se mnou u stolu.“ (Lk 22,21)

Viděla jsem Jidáše u stolu: seděl trochu stranou, oči vytřeštěné, vlasy rozčuchá-

né. Nevypadal již ani jako člověk: byla na něm patrná jen peklná zoufalost. Bylo velmi bolestné číst děsnou faleš a zlé úmysly v Jidášově srdci. Bylo obtížné snést jeho jedovaté pohledy. Díval se na Ježíše, aby zakryl své úmysly, ale díval se se zlobou. Ježíš se na něho díval s láskou a s dobrotou, aby ho přitáhl k sobě. Nabízel mu své Srdce a ochotu obejmout ho. Kolik to bylo výzev plných lásky! Sladké výzvy k srdci z kamene, ke skále, které sebou nedá pohnout. Zrádce odporuje. Nedá se zlomit. Ale necítí se ve své kůži v blízkosti Beránka, nevinné oběti. Dva tak odlišné obrazy! Zrada, které není rovno, a láska, které není rovno. Vnímala jsem v duši jasně dva pohledy: Ježíšův a Jidášův. Jaký rozdíl! Ten Ježíšův – něžný, šířící lásku, a Jidášův – vytřeštěný, vedoucí k zoufalství. Měla jsem snad dvě srdce: ono Ježíšovo, plné dobroty a svatě přitažlivosti, a Jidášovo, plné nevraživosti a nenávisti. Blížila se zrada: zaprodání toho, který je nejkrásnější a nejnevinější. Trpkost v mé duši už nemohla být větší.

„Nalil do mísy vodu a začal umývat apoštolům nohy.“ (Jan 13,5)

Viděla jsem Ježíše, jak bere do rukou velkou mísu, dal si kolem krku ručník a začal umývat

apoštolům nohy. Ježíš neumýval jen nohy, ale jeho Srdce se sklánělo, aby je políbilo. Prožívala jsem ducha, s jakým to dělá. Jaká to byla pro mne lekce! Jakou pokoru Ježíš projevoval! On, Pán všeho, se činí nejmenším mezi apoštoly. Tak velice je miloval. Kež bych mohla vyjádřit všechnu Ježíšovu lásku, všechnu dobrotu a něžnost, kolik dobra bych tím prokázala duším! Ale lépe to říct neumím. Ježíš jako slunce, které se objevuje na obzoru, prokazoval každému z učedníků svou božskou lásku ve formě paprsků, které vycházely z jeho Srdce. Všichni je přijímali a dali se jimi osvětit. Jen Jidáš se uzavřel a odmítl zářící světlo.

„Vezměte a jezte, toto je moje tělo... Pijte všichni, toto je moje krev.“ (Mt 26,26-27)

Jaká je to noc! Jak svatá noc! Největší ze všech nocí. Noc největšího zázraku, noc největší Ježíšovy lásky. Jeho Božské Srdce bylo svázáno s těmi, kteří mu byli tak drazí. Aby mohl odejít, musel s nimi zůstat; aby vystoupil na nebe, musel zůstat na zemi. Zavazovala ho k tomu jeho božská láska. Milované utrpení, kdo tě pochopí? Chtěla bych, aby všichni poznali tajemství chleba a vína proměněných v Pánovo Tělo a Krev. Zázrak všech zázraků! Nevýstižná propast lásky. Jakkoliv jsem se cítila ponořena do tohoto tajemství, nepochopila jsem ho do té míry, abych ho mohla vysvětlit; dokázala jsem ho jen cítit a pochopím ho až v nebi. Viděla jsem sladkého Ježíše, jak žehná chléb. Kež bych mohla popsat, kež bych mohla ukázat ty pohledy, které Ježíš pozvedal k nebi v okamžiku požehnání. S očima upřenými k nebi, plný žáru prosil dlouho věčného Otce. Jeho tvář byla tak zanícená,

Bl. Alexandrina da Costa

že se zdálo, jako by už nám ani nebyl podoben a byl jen životem nebe. Nejevil se už jako člověk, nýbrž jen jako Bůh: láska, jen láska. Všechny postupovalo tolik světla, tolik lásky, všechny, Ježíše, apoštoly i mne. Jak okouzlující! S očima plnými okouzlení a se sladkým úsměvem žehnal chléb a kousek po kousku podával všem. A v tomto okamžiku lásky a zázraku, jemuž není rovno, jsem cítila, že svět se mění: Ježíš podával pokrm lidstvu. Odcházel do nebe, ale zůstal s ním.

„Když Jidáš přijal skývu chleba, ... ihned odešel.“ (Jan 13,27-30)

Jaká hrůza! Viděla jsem tolik Jidášů, jak jedí a pijí nehodně: tolik nečistých jazyků! A co horšího: tolik nehodných rukou rozdávalo tento chléb a toto víno, ruce nehodné, srdce plná démonů. Jaká smrtelná hrůza! Zakoušela jsem tolik bolesti, že se zdálo, jako by hrůza trhala mou duši a jako by mé srdce bylo roztrženo na kusy. Cítila jsem v sobě Jidášův jazyk, jazyk jako plamen, který požil chléb a víno Ježíšem požehnané. Jidáš vyšel ihned s měšcem, aby prodal Ježíše. Prchal, aby zvrátil ten chléb, který mu byl dán. Požil svou zradu.

„Jste moji přátelé..., oznámil jsem vám všechno, co jsem slyšel od svého Otce.“ (Jan 15,14-15)

Všichni přítomní setrvali v lásce a míru. Hostina velké důvěrnosti! Rozhovory, jak se zdálo, dodávaly síly. Řeči tak velké

moudrosti a pokoje! Ráda bych dala všem srdcím slyšet, co je Ježíšova láska k srdci toho, kdo ho opravdu miluje. Cítila jsem lásku, s jakou Jan naklonil svou hlavu na nejsvětější hrud', a lásku, jakou mu v té chvíli dal zakusit Ježíš. Jak sladce se spojilo Ježíšovo Srdce se srdcem milovaného učedníka! Ježíš hledal útěchu u svého učedníka a učedník u svého Mistra. Tato jednota činila příjemnější Ježíšovu úzkostnou bolest. Cítila jsem, že božská Láska šířila radost, i když přitom hořce trpěla. Soustředěný a v hlubokém mlčení vyšel, spatřil zahradu i Kalvárii. A na ní se usadilo jako divoký dravec celé lidstvo.

ROZLOUČENÍ S MATKOU

Došlo nakonec k rozloučení Ježíše s blahoslavenou Matkou. Bylo to nejbolestnější rozloučení. Jejich nejsvětější Srdce byla sklíčena bolestí. Cítila jsem, jak matka líbá a naposled objímá svého Syna. Jak spolu jindy tato Srdce rozmlouvala! Kolikrát se spojily tyto svaté tváře! Jejich lásky se spojily, aby se už nerozdělily. Jejich duše plakaly. Ježíš jí dal políbení na rozloučenou. Zanechal v Matčině srdci paprsky ohně: pouta lásky, která je spojovala navždy. Ježíš šel do zahrady a zůstal s Maminkou. Maminka zůstala a odešla s Ježíšem.

Moje duše viděla Ježíše, jak sestupuje ze schodů a kráčí k zahradě. Na podestě schodů stála Maminka, zahalená do pláště, s očima plnými slz. Dívala se za Ježíšem, který se vzdaloval. Smutné odloučení! Ježíš dobře věděl, že za několik hodin ho bude chtít vzít do náruče a léčit jeho rány. Ale nebude schopná ho ani potěšit několika málo sladkými mateřskými slovy. Když už byl dosti daleko, Ježíš se ještě otočil, aby se za ní opět zadíval, jako by se naposled loučil. Dívala se za Ježíšem z výšky schodiště. Ježíš zmizel, ale zůstali spojeni. Viděla jsem smutný pohled Maminky, která už neviděla Ježíše. Viděla jsem, jak její srd-

ce ho dále sleduje a tuší utrpení, kterému jde vstříc. Jaké spojení bolesti a lásky panuje u těchto dvou Srdcí!

V prožívání Ježíšova stavu cítím, jak všechno přede mnou přechází. Zůstanu úplně sama v zahradě, při největší agonii. Utíkám do samoty, abych mohla ve skrytu plakat. Při každém kroku hory na mě padají. Každý krok cítím, jako bych se zastavovala, abych si odpočinula: duše je znavená. Celá cesta je trnitá: hrubé větve a trny mě zraňují. Úzkost a žízeň po lásce se šíří na celý svět. Odpovědi na tuto lásku jsou trny tak živé a pronikající, že obepínají srdce ve skličující bolesti. Posilována vnitřními podněty duše kráčela jsem dále. Srdce svírala náruč bolesti.

ALEXANDRINA PROŽÍVÁ S JEŽÍŠEM BOLESTI SVATÉ PANNY

Ježíšovo božské Srdce cítilo, jak po něm lidstvo šlape. Blízko jeho Srdce bylo Srdce Maminiky, zachvácené stejným utrpením. Cítila jsem, jako by její Srdce letělo k Ježíšovi a násilí bolesti probodávalo spolu se Srdcem i všechny žilky těla. Maminčiny slzy a vzdechy pronikaly do mého srdce. Viděla jsem ji nikoliv tělesnými očima, ale zrakem duše, viděla jsem ji u vchodu do Večeřadla s nejsvětější tváří ponořenou v dlaních. Viděla jsem, jak pláče bolestí. Cítila jsem, jako bych bolestnou Matku uváděla do svého srdce. Jak dlou-

ho nosila Ježíše ve svém nejčistším lůně! Moje srdce bylo jako svatostánek, který přijal všechny její bolesti, tak jako ona byla svatostánek, který přijal Ježíše s celým jeho božským i lidským životem. S jakou usebraností jsem ji nesla! Ježíš právě docházel do Zahrady a Maminka ještě plakala. Ježíš to dobře viděl a cítil slzy blahoslavené Matky.

Noc temná i jasná – na olivách se nehnul ani lísteček, pokud se všechno netrásovalo bolestí – zvala k samotě a dávala pocítit nejvíce ze všeho opuštěnost, i opuštěnost od věčného Otce. Zatímco apoštolové spali, Ježíš zůstal nějaký čas blízko nich. V okamžiku, kdy tak potřeboval své přátele a druhy z období tří let, oni se o něho nezajímali, spali pokojně. Ježíš touto jejich nepřítomností velice trpěl. S očima upřenými k nebi hovořil ke svému nebeskému Otcovi. Zářící hvězdy byly jako lampy, které skrze olivy osvětlovaly temnou zahradu. Ale pro Ježíše nezářily, ani Otec mu neodpovídal. Proto se jeho duše ustavičně modlila a jeho srdce nekonečně milovalo. Moje bolest dosáhla až k Otcovi. Ježíšova opuštěnost se slévala s opuštěností lidstva. Opuštěnost od nebe je strašná, zdá se mi, že už nemám nikoho ani na zemi.

Cítila jsem, jako bych stála. Držela jsem v třesoucích se rukou kalich, který ustavičně přetékal. Vtékalo do něho bez ustání utrpení. Tento kalich byl jako číše, která přijímá vodu z pramene, který nikdy nevyschne. Za mnou

Ježíš držel kalich hořkosti, který několikrát obětoval věčnému Otcovi. Já jsem byla Ježíšem a Ježíš byl mnou: byli jsme stejnou obětí nebi. V srdci jsem cítila, jak Ježíš opakuje: „Otče, Otče, Otče, je-li to možné, odejmi ode mne tento kalich. Ale staň se tvá vůle: chci zemřít, abych daroval život.“ Ve stejném okamžiku, když žádal Otce, aby odňal utrpení, ve stejném okamžiku chtěl jen Jeho vůli. Jeho tvář byla bledá, oči upřeny k nebi... Cítila jsem ve své duši zářit něco jako dvě slunce. V této bolestné agonii jsem říkala svým srdcem: „Ježíši, je-li to možné, odejmi ode mne toto utrpení.“ Ale ihned jsem se k Němu vrhla s otevřenou náručí, jako by mě pálily plameny, aby je uhasil v moři chládku a vlídnosti: „Ať se neděje moje, ale tvoje vůle. Můj Bože, můj Pane, chci Tě těšit a dát Ti duše.“

MODLÍ SE V PROSTRACI NA SKÁLE

Viděla jsem nekonečnou cestu pokrytou silnými propletenými trny. Všechny ty trny mě měly zraňovat. Dobrý Ježíš mi dal na srozuměnou a ukázal mi v duši ve velmi jasném světle, že tyto trny zraňovaly a budou zraňovat, dokud existuje čas, nikoliv moje, ale jeho Božské Srdce. Chtěla bych umět vyjádřit nesmírnost této trnité cesty a způsob, jakým zraňuje Ježíše. Ale neumím to. Jsem schopna jen vidět a pochopit. A zůstala jsem v oné bolesti, v oné děsivé úzkosti. Viděla jsem Maminku, jak ji zaplavuje hořkost a úzkost. Kde je její Ježíš? Čím trpí v tuto hodinu? On se modlil položen tváří na tvrdé skále a byl obklopen chomáči trnů, které ho bodaly jeden po druhém. Tato bolest vyvolávala úžas a obdiv andělů, kteří byli jako hvězdy na nebi a rozjímali o něm. Jen nebe rozumělo Ježíšově bolesti. A po nebi to byla jeho Matka, která ho chápala a žila s ním. Jak velice se milovali Ježíš a Maria a jak se viděli jeden skrze druhého! Celá země, včetně jeho učedníků, ig-

CO SI POČÍT S VELKOPÁTEČNÍM POSTEM?

Můžeme jako ve všem buďto hledat cestu nejmenšího odporu a vymyslet a přemýšlet, co se ještě smí, a co by nám snad vzhledem k našemu postavení mohlo být prominuto. Je tu také druhá možnost: nedívat se na tento půst jako na církevní příkazání, ale jako na jednu z příležitostí, jak projevit svůj osobní vztah k Bohu, konkrétně k Ježíši Kristu, který na svůj Velký pátek nedostal vůbec najíst ani napít, a ačkoliv byl po všem, co musel v noci a přes den přestát, více než těžce nemocný, musel před svou smrtí v horečce a zimnici podat výkon více než těžce pracujícího a donést své břemeno až na Kalvárii.

Chť se postit tak, aby nám to nepůsobilo žádnou nepříjemnost ani obtíž, je něco podobného, jako bychom si chtěli přiložit studený obklad, ale tak, aby nestudil.

norovala bolest těchto tak milujících srdcí.

„Jeho pot padal na zem jako kapky krve.“ (Lk 22,44)

Protože agonie se stupňovala, vrhla jsem se tváří na zem. Byla to tvrdá země v děsivé temnotě, silné chvění lomcovalo mým tělem. Lehla jsem si na zem na několika místech, na jednom odlehlejších, kam jsem se šla znovu sama modlit. Pak jsem se vrátila, abych hledala společnost těch, které jsem milovala. V mlčenlivé noci jsem obětovala svůj hořký kalich věčnému Otci, zatímco ti, které milovalo mé srdce, nedbale spali! Na této holé a tvrdé zemi jsem se chvěla hrůzou. Zdálo se mi, že moje utrpení se proměnilo v plamen, rozhořelo se v požár a uvedlo do varu mou krev. Srdce divoce bilo a nutilo tělo svíjet se na zemi a potit krví. Cítila jsem, že moje žíly se proplétaly jako vlákna v klubku. S velkou bolestí se otevřely a krev kapala na zem. Cítila jsem, jako bych měla všechny šat nasáklý krví a přilepený k tělu. Ó utrpení Ježíšovy lásky, jak jsi nepoznané!

ROZKVÉTÁ STROM KŘÍŽE

Viděla jsem, jak se svět omývá krví. Na mé straně rozkvétl strom kříže. Ale ihned přišla porážka, porážka způsobená zlem, které ničí všechno až ke kmeni. Moje žíly byly jako kořeny tohoto kmene, a protože jsem neumírala a dávala život, měla jsem dále trpět a vydávat krev: Porážka a zničení, které moje duše viděla, mě uvrhly do agonie. Intenzivně jsem opakovala. „Smutná je moje duše až k smrti.“ V některých okamžicích jsem cítila, jako bych vycházela z hrobu: kámen, který ho přikrýval, byl na boku otevřen. Vyšla jsem slavná a triumfující nad utrpením. Ale tato anticipovaná vize slávy mi neposkytla žádnou úlevu. Přišly nové chomáče trnů, aby plnily kalich. Tyto trny vydávaly svět-

MOJE SRDCE CHCE PŘETĚKAT MILOSRDENSTVÍM, SOUCITEM S TÍMTO UBOHÝM ZBLLOUDILÝM LIDSTVEM

Pros mě o víru, naději a lásku. Ano, pros mě o proudy milostí. Moje srdce chce přetěkat milosrdenstvím, soucitem s tímto tak ubohým a bloudícím lidstvem... Důvěřuj v mé nekonečné milosrdenství, v mou nekonečnou lásku, v nepřeborné poklady milostí, které v sobě skrývají mé svaté rány.

Co je strašné pro vaše oči, co děsí vaše srdce, co je pro váš rozum nepochopitelné, to všechno je připraveno, určeno a skrze mé utrpení a smrt vydáno za záchranu a vykoupení. Proč ke mně nepřicházíte? Zanechte vši úzkosti, spojte se s mojí láskou, s mým slitováním.

Nejsem váš Spasitel, váš Zachránce, váš Vykupitel? Přijďte, čekám na to. Můžete čerpat z královské pokladnice lásky bohatství výkupných milostí. Proste, a vaši důvěře se dostane všeho!

Ježíš k Františku od Ukřižované Lásky

lo, které ho osvěcovalo. Ale světlo a zář stoupaly k nebi. Duše zůstávala smutná v temné, mlčenlivé noci.

„Z nebe přišel anděl a posiloval ho.“ (Lk 22,43)

Ležela jsem na zemi v odloučeném koutě. Tu přišla posila z nebe. Nikoho jsem neviděla, ale slyšela jsem někoho sestupovat z nebe, aby posiloval mou duši, zvedl mě ze země, zmírnil mou agonii. Ale ta měla hned zase začít. Cítila jsem, že věčný Otec poslal anděla, aby přinesl útěchu mé duši, ale On sám mě nadále opouštěl. Kalvárie s křížem nezmizela. Svět se svou zlobou nadále ztěžoval utrpení. Cítila jsem se však silnější k setkání s tím, co mě čekalo. Zatímco moje duše s hrůzou bojovala s tímto mučednictvím, cítila jsem, jako by z nebe sestupoval proud a přitahoval mě k sobě. Ten proud měl božský život. A všechny můj pozemský život, celá moje bytost plná běd byla jím proniknuta,

jako by ji pronikaly paprsky zářícího slunce. Jaká posila! Změ spojené s nebem! Kdybych se dokázala vyjádřit, jak jsem se cítila, strávila bych celý život jen vyprávěním o tom, ustavičně a bez konce.

„Vstaňte, pojďte, přiblížil se ten, který mě zradí.“ (Mk 14,42)

Tam v zahradě s Ježíšem ve smrtelném zápase jsem viděla apoštoly, jak pospolu bez zájmu spali. Jidáš se blížil. Ježíš plný sladkosti a mírnosti volá apoštoly k velké události, k zajetí. Slyšela jsem ho, jak volá: „Vstaňte, pojďte! Přišla hodina.“ Překvapení Ježíšovým hlasem se probudili. Bylo nutné, aby přišli a viděli velkou lásku a velkou nevděčnost, jak stojí proti sobě tváří v tvář.

„Jidáš přistoupl k Ježíši a řekl: - Bud' zdrav, Mistré! - A políbil ho.“ (Mt 26,49)

Slyším hluk davu, lomoz zbraní. Vidím početný zástup vojáků a s nimi velký počet lidí, kteří se blíží k Ježíši s holemi v pozvednutých pažích. Přinášejí zlobu pekla. Vyčerpáný, v šatech potřísněných krví a v hlubokém smutku, jakoby bez života, Ježíš očekává. Vidí, jak se blíží soldateska a zrádce. Slyším hlas, který se vši sladkostí říká tomu, který se blíží: „Příteli, proč jsi přišel? Políbením zrazuješ svého Pá-

na? Co zlého jsem ti učinil, než že jsem tě miloval? A tak mi odpovídáš?“ A Jidáš ihned přistupuje a líbá Ježíše. Přijímám na tvář ten polibek. Polibek tak krutý! A přece obdrží z Ježíšových rtů přetékající láskou sladké slovo: „příteli“. Ó sladkosti, ó lásko Božského Srdce! Ve stejném okamžiku vidím, jak ostrý hrot bodá Božské Srdce Ježíšovo. Bodnutý touto dýkou jde vstříc zajetí a trýznění. Nebude od něho odřato. Z této rány vycházejí světlé paprsky a šíří lásku. Viděla jsem a cítila jsem dlouhý čas, že ten polibek, ta nevděčnost, tato zrada se budou opakovat po všechny časy.

„Hledáte-li mě, zde jsem.“ (Jan 18,8)

„Koho hledáte? Já jsem to.“ Vidím, jak vojáci padají k zemi, a slyším Ježíšův hlas: „Řekl jsem vám, že já jsem to. Hledáte-li mě, zde jsem.“ Vojáci se přibližují, aby ho zajali. Petr tasí meč a jednomu utne ucho. Jaký by to byl souboj, kdyby Ježíš svým božským pohledem a zvednutou rukou všechno neutilil! Vidím, jak Ježíš uzdravuje ucho. Dělá zázrak, po ráně nezůstane ani jizva. S jakou delikátností jedná Pán! Ježíš napravil s velkou něžností zlo, které způsobil Petr. Se stejnou sladkostí se odevzdává nepřátelům a dává se spoutat. Kéž bych mohla ukázat něžnost a mírnost Ježíšovy lásky ke všem těm, kteří ho urážejí! Není na zemi takové, která by se mu vyrovnala.

Připravil -Iš-

Leon Bloy (1846–1917), o kterém Albert Béguin řekl, že nepojednával o ničem jiném než o pohledu na absolutno, napsal 3. prosince 1894 v jednom listě svému příteli Jindřichu de Groux: „Ježíš je v centru všechno a přijímá na sebe vše, trpí vším. Není možné udeřit nějakou bytost, aniž bychom udeřili jeho, není možné ji ponížit, aniž bychom ponížili jeho, není možné ji usmrtit, aniž bychom usmrtili jeho. Jakýkoliv úder si musí nejprve vypůjčit Kristovu tvář, aby mohl být zasazen, ať už z kterékoliv ruky, jinak by zůstal viset mezi planetami, dokud nedosáhne obličje, který odpouští.“

Je to jedinečný text, příznačný pro Leona Bloye. My si neuvědomujeme skutečnost jeho pohledu, že všechno bezpráví, které se děje ve světě, bije také Ježíše po tváři. Georges Bernanos (1888–1948) to vidí ve světodějném horizontu, když píše ze svého brazilského exilu v roce 1941: „Ve všech formách dnešních válek musíme vidět, kde je podstatný cíl útoků všech mocí zla: je jím vtělený Kristus.“

Všechno bezpráví, které je pácháno na národech či jednotlivcích, se obrací proti Ježíši Kristu, vtělenému Bohu. Stále poznáváme to, co vyjádřil již Blaise Pascal (1623–1662): „Ježíšova agonie bude trvat až do konce světa.“ Stále bude tupen a ponížován, stále bude bičován a křížován. Tvář Ecce homo zůstává vtisknuta všem dobám a lidé ji hanobí a zneuctívají, místo aby jí vzdávali hold.

Lidé si z Krista udělali krále pro posměch. Bezmocně přivázan k sloupu je bez milosti bičován, na kříži musí až do dna vychutnat propasti tělesného i duševního utrpení. Na Pilátově dvoře je vystaven výsměchu a plivancům. Je to karikatura, znetvořený obraz krále, a přitom je to skutečný Král, Král všeho světa. Narazili mu hluboko do čela trnovou korunu, trny se pevně zachytily v jeho hlavě. Potoky krve

stékají po tváři, přes oči, na vousy. A k tomu rány holí do hlavy, údery pěstí, plivance a výsměšné klanění: nic než pohana a posměch. Král pro posměch. To trvá dodnes. Stačí si vyslechnout, jaké výrazy se používají o Pánu Ježíši Kristu: je to demagog, rebel, revolucionář, snilek, blouznivec, blázen, je to eticky salonní Kristus nebo superstar. Ať tak či onak, nemá se míchat do našeho života.

Rainer Maria Rilke napsal v roce 1922 ve svém „Dopise mladého dělníka“: „Kdo je tento Kristus, který se míchá do všeho? Který o nás nic neví, neví nic o naší práci, o naší bídě, nic o naší radosti, jak si ji dnes představujeme a provozujeme, a který by stále, jak se zdá, chtěl být v našem životě první.“

Lidé se Kristem nezabývají, a pokud ano, pak z něho dělají postavu bez smyslu, zesměšňují jeho život, jeho příklad, jeho nauku. To všechno znamená, že z něho dělají krále pro posměch: On nesmí být tím, čím ve skutečnosti je. Tak dlouho ho retušovali, až ho zcela zfalšovali.

Dělají z něho posměšného krále také tím, že nemají v úctě nic z toho, co nese lidskou tvář, především jeho „nejmenší bratry“. Všechno, co dobrého i co zlého konáme, odráží se zpět na Ježíši Kristu. Mohutně ční nad námi tvář Ecce homo tam, kde jsou zabíjeny nenarozené děti, kde jsou lidé mučeni a pronásledováni, kde jsou staří odhazováni do starého železa. Kde je člověk sobec, neotevírá se službě druhému a pokoře, kde odmítá pocho-

pení a milosrdnou lásku, všude tam je hanoben sám Pán. Každý hřích zatlačuje ještě hlouběji trnovou korunu poplivaného a zneuctěného Krále.

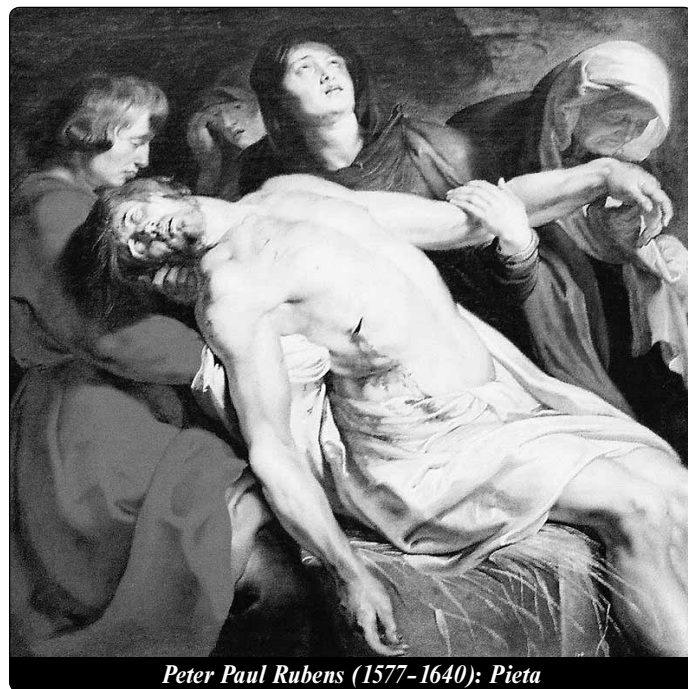
V podstatě každý hřích je trnovou korunou i na naší hlavě, jenže my si to nechceme přiznat, ale budeme ji muset stále nosit. Je mnoho smutku a mnoho pláče v tomto světě hříchů. Je mnoho skrytého i zjevného utrpení. Je mnoho osamocení, zklamání, zoufalství, zničujících nemocí, neštěstí a bídy, která nás může zasáhnout jako blesk. Umírají naši nejdražší a i nás čeká smrt. Pohrdaný a korunovaný trním. To se přihodilo Ježíši Kristu. Když nás trýzní utrpení, zdá se nám, že celý život se změnil v potupu a výsměch.

Je jen otázka, jak můžeme nést správným a platným způsobem svou trnovou korunu. Musíme se přitom dívat na trním korunovaného Pána: „Ecce homo!“ Tak to řekl Pilát, když předvedl lidu zhanobeného Pána: „Podívejte se, lidé, jaký je to člověk!“ Obraz Ecce homo musíme mít před očima a musíme ho prožívat ve svém srdci, když sami kráčíme pod svou trnovou korunou. Přitom si musíme uvědomit slova, která řekl Pán Anděle z Folligna (1248–1309) ve středu Svátého týdne: „Nemiloval jsem tě pro zábavu... nesloužil jsem ti jen zdánlivě... nepocítoval jsem tě jen z dálky.“ A to všechno shrnul Pán do tohoto zaslíbení:

„Jsem s tvou duší spojen více než ty sama se sebou.“

Z-sks-13/2007 přeložil -lš-

Korunování trním - Ecce homo

Peter Paul Rubens (1577–1640): Pieta

Chci položit svou hlavu ke Tvé, nejen abych cítila Tvé trny, ale také abych Tvou nejdrahocennější Krví, která Ti stéká z hlavy, obmyla všechny své myšlenky, aby Ti mohly zadostiučinit za každou urážku, kterou stvořené bytosti páchají svým myšlením. Ach! Má Lásko, přitiskni mě k sobě. Chci slíbat krůpěje krve, které stékají po Tvé nejsvětější Tváři, jednu po druhé, a prosím Tě, zatímco je uctívám, aby každá krůpěj byla světlem každé myšli tvorstva, aby Tě nikdo neurážel špatnými myšlenkami.

Z připravované publikace „Ukřížování“ od Luisy Piccaretty

Mariino srdce mohlo zakoušet nehlubší radosti a slasti, jaké si vůbec umíme představit. Jak hluboká však musela být propast utrpení, které tyto radosti vyvolávají?

Její nejčistší srdce, příbytek Ducha Svatého, přišlo do styku s lidskými hříchy. Mnoho trnů se do něho zabodlo, když muselo vyslechnout tvrdé řeči, když se setkala s nečistými myšlenkami, falší, pýchou a neřestmi. Jak byla zklamána, když lidé nepřijali a neuznali jejího božského Syna! Po jejím srdci ustavičně šlapali zaslepení, pyšní a tvrdí lidé!

Když již omilostnění lidé tu a tam dostávají od Boha milost rozlišování duchů a poznávají stav duše svých bližních, jak muselo toto charisma působit na Marii, její nejčistší a nejněžnější srdce! Takové mimořádné milosti vyvolávají mimořádné utrpení. Maria prohlédla farižeje, prohlédla Jidáše a v nehlubší duši prožívala zradu, která se zrodila uprostřed Ježíšových učedníků.

Ona prohlédla i lid, masu, která se dala strhnout jako vějíčka větrem.

Mariino srdce, tento nejjemnější nástroj pro všechna hnutí radosti i bolesti, vždy velice trpělo pro lidské hříchy, dokud tlouklo zde na zemi. Jejím jediným nepřítelem byly hříchy a zlo, nikoliv však hříšníci. Toto nejčistší srdce vždy trpělo nečistotou lidí, a protože v jasnosti osvětlení Ducha Svatého rozpoznávala zaslepenost, lži, krutost a nepoctivost zla, byl její život tak těžký a tak plný utrpení. Nikdo ji nemohl oklamat, nikdy se v lidech nezmýlila. Stále snad prosila za svedené, zaslepené a obětovala za ně své vnitřní utrpení, aby dosáhla jejich obrácení. Již za pozemského života byla prostřednicí všech milostí. Kdo ví, kolik vytrpěla zde na zemi ve dnech osamělosti za obrácení jednotlivců i celých národů. Již předtím než prožila svou mys-

„Srdce bolesti“

tickou smrt pod křížem, bylo její srdce srdcem bolesti.

Zdá se, že Mariino srdce trpí pro její děti, co je svět světem a žijí na něm lidé. Stále opouští svou nebeskou slávu a pláče před svými ubohými dětmi, „protože Pán je příliš uražen“. Prosí naléhavě o pokání a obrácení, „pro-

El Greco (kolem 1541-1614):
Dolorosa

tože už nemůže udržet trestající rameno svého Syna“. Pláče v La Salettě pro nadcházející tresty a chtěla by je za každou cenu zadržet nebo zmírnit, protože nářek a utrpení lidí, které předvídá, se hluboce dotýkají jejího srdce. Viděla plakat své děti a nemůže zapomenout na tyto slzy. Pro tyto slzy přinášela

hrdinské oběti. Nic nám nepřivádí nebeskou královnu blíže, nic nám neukazuje více její jasné sepětí s ubohými lidmi než tyto její slzy.

I když učenci říkají našemu rozumu, že Maria ve své nebeské blaženosti už nemůže trpět, naše srdce jsou o jejich slzách přesvědčena. Nechceme hloubat, nýbrž milovat. Chceme se pokorně sklonit před tajemstvím a jako poslušné a dobré děti těšit svou Matku. Pláče kvůli zaslepeným až ke dnu se potápějícím duším, svým dětem a našim bratřím a sestřím. Dotýkají se nás její slzy? Prosí nás o naši modlitbu a oběti, abychom jimi naplnili její nejčistší srdce. Potřebuje naši pomoc při záchraně duší. Postavíme-li svůj život do služeb trpící Matky, jak významným a smysluplným se na jedinou stane! Ona, nejvznešenější a nejušlechtlejší mezi všemi tvory, nám věnuje svou důvěru a přeje si naši spolupráci! Můžeme tedy prožívat okamžiky, které jsou neužitečné, nudné a prázdné? Máme žít proto, jak řekl Ludvík Maria Grignion, abychom šířili v srdcích Mariino království, aby přišlo království Ježíšovo.

-sks- 13/2007

ABSOLUTNÍ NE EUTANAZII

Benedikt XVI. zdůraznil, že Církev trvá na absolutním NE jakékoliv aktivní pomoci v umírání. Vyslovil se tak na studijním setkání s 520 lékaři, teology, filozofy a právníky, kteří jednají ve Vatikáně na téma: „Stojíme na straně těžce nemocných a umírajících: etické a praktické směrnice“. Papež žádal vytvoření takové společnosti, která má v náležitě účtě život i důstojnost nemocných a umírajících. „Míra humanity je určena podstatně vztahem k utrpení a trpícím. Společnost, která neumí přijímat trpící a pomáhat jim snášet utrpení, stává se krutou společností.“

POTRATY V BÝVALÉ NDR

Saský ministerský předseda Wolfgang Böhmer kritizoval vysoký počet potratů na území bývalé NDR. Řekl, že je to důsledek potratové politiky, kterou zde komunisté praktikovali. Böhmer byl kdysi primářem gynekologického oddělení ve Wittenbergu. Pro ženy se stalo zabíjení nenarozených dětí samozřejmým prostředkem plánování rodiny. Dívky žádaly o potrat třeba proto, že se jim těhotenství nehodí k dovolené u Černého moře.

NEDOBŘÉ ZAČÁTKY

První vystoupení nově zvoleného předsedy německé biskupské konference vyvolala u věřících věrných Římu značné rozčarování. Své rozpaky nad výroky biskupa Zollitsche ve věci celibátu vyjádřil i Vatikán. Spisovatelka Gabriele Kuby charakterizuje zaměření nového předsedy výstižně heslem: Gegen Rom mit dem Strom. (Proti Římu s proudem) Radost z něho má jen disidentická „církev zdola“.

CENTRUM EXORCISTŮ

V Polsku má vzniknout velké centrum exorcistů. Jejich potřeba roste v důsledku šíření okultních sekt a New Age. Mezi postižené patří také ctitelé jógy a jedinci, kteří mají internet jako drogu.

Kath-net

Byla doba, kdy Kříž ještě promlouval k člověku. Svátá Brigita Švédská asi slyšela, jak k ní promlouvá ve svátostné kapli vlevo od apsidy u Svatého Pavla za hradbami. Kříž v San Damiano v Assisi promluvil k svatému Františkovi, a ten zahájil novou výstavbu Kristovy Církve.

Avšak kříž, který nás v Evropě ještě často provází na pokračujících cestách a někde i ve veřejných budovách, jako by oněměl. Mluví k nám ještě, jako kdysi promlouval ke světcům?

I u věřících se setkáváme s moderním trendem „křížů bez Ukřižovaného“, se subtilním odmítáním kříže, jako bychom měli strach, že nám bude chtít něco říct.

Snad to bude také důsledek způsobu, jakým je hlásán Kříž. Toto hlásání vede plíživě k tomu, že toto křesťanské znamení všech křesťanů nás stále méně oslovuje. Svatý Pavel v listě Korintánům nechce vědět nic o Kristu, kromě Krista ukřižovaného (1 Kor 2,2): „Nechci u vás znát nic jiného než Ježíše Krista, a to ukřižovaného. ... Židy to uráží a pohané to pokládají za hloupost. Ale pro ty, kteří jsou povoláni, je Kristus Boží moc a moudrost“ (1 Kor 1,23).

Skrze Kříž Bůh celý svět vykoupil a přivedl ke spáse. *Tak Bůh miloval svět, že dal svého jednorodného Syna, aby nikdo, kdo v něho věří, nezahynul, ale měl život věčný (Jan 3,15); Syn člověka nepřišel, aby si dal sloužit, ale dal svůj život jako výkupné za mnohé (Mk 10,45; Mt 20,38). V tom záleží láska, ne že my jsme milovali Boha, ale že on si zamiloval nás a poslal svého Syna jako smírnou oběť za naše hříchy (1 Jan 4,10). Aby Bůh ukázal svou spásnou spravedlnost, ustanovil ho jako smírnou oběť v jeho krvi, která působí skrze víru (Řím 3,25).*

„Dobrý Pelikáne, Jezu, Pane můj, krví svou nás hříšné z hříchů očisťuj, vždyť jediná krupěj její stačila, aby všeho světa

Co nám Kříž říká dnes?

viny obmyla“ (sv. Tomáš Akv., Adoro te).

Ale toto poselství jde ještě dále. Ukřižovaný znamená ještě mnohem více. To, co Kristus jakožto Ukřižovaný koná, není pouze svátost, která v nás působí, ale je to také vzor a příklad, který nás vyzývá k aktivní a napodobující spoluúčasti. Kristus, který je zcela nevinný a je nespravedlivě trestán smrtí na kříži, nesestupuje z kříže, nenižuje se na úroveň zloby, která se mu rouhá:

„Hleďte, chceš zbořit chrám a ve třech dnech ho zase vystavět! Zachraň sám sebe a sestup z kříže.“ Stejně tak se mu mezi sebou posmívali i velekněží a učitelé Zákona a říkali: „Jiným pomáhal, sám sobě pomoci nemůže. Mesiáš, izraelský král! Ať nyní sestoupí z kříže, abychom to viděli a uvěřili“ (Mk 15,29–32).

Naplňují tak jen to, co předpovídala prorocky Kniha moudrosti: „Počíhejme si na spravedlivého, je pro nás nepohodlný, vytýká nám prohřešky proti Zákonu... Stal se obžalobou našeho smýšlení, je nám obtížné se na něho jen podívat, protože jeho život se nepodobá živo-

tu druhých, jeho chování je úplně odlišné...“

Blahoslavi smrt jako úděl spravedlivých a vychloubá se, že Bůh je jeho Otec. Pohleďme, zda jsou jeho řeči pravdivé, a přezkoumejme, jak to s ním nakonec dopadne. Jestliže spravedlivý je Božím Synem, Bůh se ho ujme a vytrhne ho z rukou protivníků. Vyzkoušejme ho tupením a mučením, a poznáme jeho mírnost a přesvědčíme se o jeho trpělivosti. Odsudme ho k potupné smrti, zda dojde zastání, jak říká“ (Mdr 2,12–20).

Místo aby oplácel zlým za zlé, prolamuje Ježíš neblahou řetězovou reakci zla. Přibit na dřevo za ruce i nohy za nesmírného utrpení prosí Otce: „*Otče, odpusť jim, neboť nevědí, co činí*“ (Lk 23,34).

To je to, co vidíme, když se díváme na Ukřižovaného, to je to, co nám Ukřižovaný z kříže říká:

„Nedejte se přemoci zlem, ale přemáhejte zlo dobrem“ (Řím 12,21). Nedejte se strhnout na úroveň nenávisti, nepřátelství a zla. „Vytrvejte v trpělivosti. I moje mírnost a trpělivost byla vystavena tvrdě zkoušce“ (srov. Mdr 2,19).

Ježíš nedovolil, aby jeho mírnost a trpělivost byla poražena: Odpouštěl a modlil se, aby bylo odpuštěno. To je postoj, smýšlení, jaké si máme osvojit (srov. Flp 2,5). To jsou vlastnosti, které z nás činí křesťany. Řetězovou reakci zla máme přemáhat láskou, pokorou, mírností, trpělivostí, milosrdenstvím, které jsou plodem Ducha (srov. Gal 5,22; 1 Kor 13,4,7.).

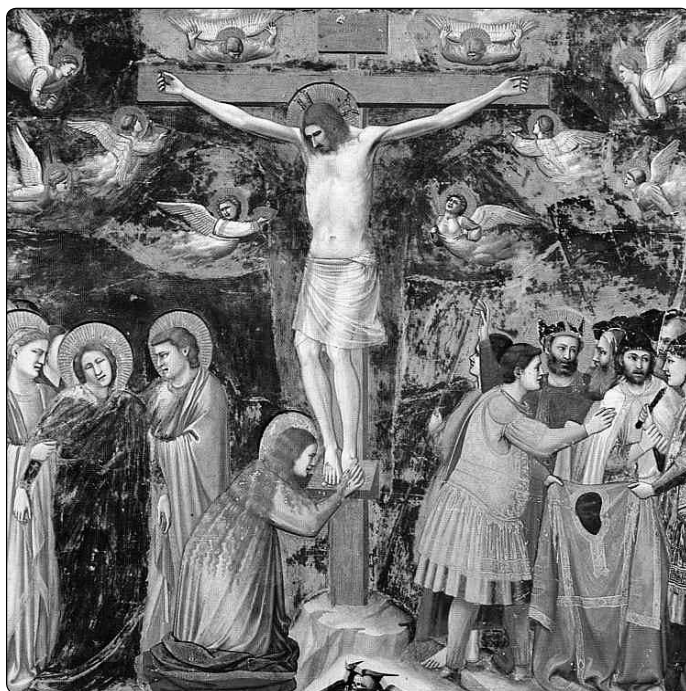
„Máme jít do školy k Ježíšovu Srdci a učit se, jak se stát tichým a pokorným v srdci“ (srov. Mt 11,28).

„Soužení plodí vytrvalost, vytrvalost plodí osvědčenost, osvědčenost plodí naději. Naděje však nezklame, protože Boží láska je nám vylita do srdce skrze Ducha Svatého, který nám byl dán“ (Řím 5,3–5).

„Kdo chce být mým učedníkem, zapři sám sebe, vezmi svůj kříž na sebe a následuj mne. Protože kdo by chtěl svůj život zachránit, ztratí ho; a kdo by svůj život ztratil pro evangelium, zachrání ho“ (Mk 8,34n).

Chceme, aby Kříž, ba co více, Ukřižovaný k nám opět promlouval. To předpokládá, že budeme mít Kříž a Ukřižovaného opět v úctě a s úctou budeme vzhlížet k tomu, který povýšen od země všechny přitahuje k sobě (srov. Jan 12,32). K tomu nás vyzývá Velký pátek a jeho liturgie.

Directorium spirituale, Řezno

EDITORIAL - dokončení ze str. 2

jak my říkáme, „až k zbláznění“. Proto se stal Jan mezi všemi ostatními „Miláčkem Páně“, protože jeho čisté srdce bylo nalaďeno na tuto strunu Ježíšova „lidského božství“.

Janova osobní blízkost, spojení a soucítění jeho čistého srdce s Ježíšem bylo Pánu zřejmě obzvláště milé. Poznáváme to už z toho, že mu dovolil spočívat na svém srdci a právě jemu jedinému svěřil pod křížem svou Matku. Ale nejvíce se to jeví v tom, že mu pro jeho otevřenost a vnímavost mohl zjevovat hluboká tajemství svého Srdce.

Za svého života Pán ještě neměl kromě své svatě Matky k dispozici takto připravené vnímavé duše, které by byly schopny porozumět jeho mučivé milostné a můžeme říct přímo vášnivě touze po milujících duších. Po zástupech těch, kteří Pánu osvědčili obzvláštní lásku tím, že za něho prolili svou krev, přišli pak v průběhu času další, kteří mu svou lásku projeví tím, že mu zcela zvláštním způsobem odevzdali bezvýhradně sebe a své srdce a umožnili mu tak, aby mohl skrze ně pokračovat ve svém sebezjevení.

Svatý František z Assisi byl před devíti staletími prvním známým světcem, který přijal na svém těle rány našeho Spasitele. Obdobných případů pak během dějin přibývalo a stále přibývá a počítají se už nikoliv na desítky, ale na sta. K těm nejposlednějším patří jiný člen z duchovní rodiny svatého Františka, svatý otec Pio. Mezi takto omilostněnými však překvapivě převažují ženy. Společným rysem všech těchto mystiků je jejich mimořádně osobní a důvěrný vztah k Ježíši Kristu. Ptáme-li se, proč si Pán opakovaně vyhledává takové jedince, napadne nás, zda to není právě tento vzájemný hluboce prožívaný důvěrný vztah, který spojuje omilostněného s Ukřížovaným, a ten nacházel především u celé řady světic od Brigity přes Mar-

kétu Alacoque až k současníkům, mezi které patří také blahoslavená Alexandrina Maria da Costa, která byla 17 let ve škole jeho umučení.

Stigmatizace, ať už vnější, nebo vnitřní, to je intimní sebezjevení Ježíšovy oběti a jeho lásky. Ježíš se v tomto případě nespokojuje s pouhým sdělováním či zjevením ve vidění, nýbrž bere tyto vyvolené duše s sebou, vtaňuje je do spoluprožitku, aby samy na základě vlastní přímé tělesné i duševní zkušenosti poznávaly svého Miláčka v jeho vrcholném vyznání lásky. Jejich posláním pak je tuto lásku a touhu živě představit a zprostředkovat, protože stále zůstává nedoceněna, nepoznána, neopětována, a tak velice schází tomuto světu, který sice nesmírně trpí a strádá, ale trpí utrpením po nejvíce nesmyslným, neúčinným, které připravuje sám sobě tím, že nechce poznat a nechce přijmout Lásku.

Ježíš dává těm, kteří mu to dovolili, doslova osobně zakusit svou lásku také proto, aby nás přesvědčil, že nás nemiluje jako masu, ale že miluje každého jednotlivce zcela osobně, úplnou a nerozdělenou láskou. Jeho láska je nedělitelná nejen v tom smyslu, že miluje všechny, ale také v tom smyslu, že jako Bůh miluje každého celým svým srdcem. Jeho láska ke každému z nás je zcela individuální, takže se o jeho lásku s nikým nemusíme dělit. Z kříže jako Boží Syn viděl každého osobně, trpěl a umřel za každého jednotlivě, jako za jediného, po každém z nás touží, jednoho každého chce k sobě přitáhnout tak, jako by nikoho jiného na světě neměl. To je vědomí, které bychom v sobě měli silně oživit a prohloubit, dříve než se přiblížíme na Velký pátek k jeho Kříži, abychom se mu hluboce poklonili a vzdali hold jeho lásce. S těmito strhujícími pocity však máme přijmout zvláště tento den jeho svatě Tělo, kte-

ré chce v každém z nás zvlášť vykrváct, aby mohl volat k Otci i k jednomu každému: „*Dokónáno!*“ Daroval jsem se ti zcela a beze zbytku před tváří Otce, abys měl záruku, že „*budeš se mnou v ráji*“.

Nedělitelnost Ježíšovy lásky platí totiž i pro nebe. Tam teprve budeme vidět a plně prožívat, co jeho božskolidská láska skutečně znamená. Naše lidská představitelství zcela troskotá před nepředstavitelností nebeské blaženosti, před záhadou, jak mohou být někde shromážděny miliardy Božích vyvolených a patřit Bohu tváří v tvář, aniž by jeden druhému „překážel“. Ve skutečnosti se v nebi každý raduje ze své Bohem oblažované jedinečnosti i ze své sounáležitosti s nekonečným zástupem vyvolených, z nichž každého Bůh dokáže milovat tak osobně a bezvýhradně, jako by byl jediný v celém vesmíru.

Jak velice na tom Bohu záleží, aby mohl každého takto obejmout, ukazuje do očí bijící skutečnost, jak jeho Milosrdenství nabízí tuto svou lásku tak říkajíc „pod cenu“, a to tím více, čím více mu jeho tvorové dávají najevo, že o jeho lásku nestojí, protože si myslí, že si stačí sami, a vytvořili si na velkovýrobu svého vlastního potěšení celý průmysl. Musíme si uvědomit, že bolest, kterou působí Milujícímu pohrdání nabízenou láskou, je ve skutečnosti mnohem drásavější, než všechno sadistické mučení a trýznění, které si pro Pána vymýšleli jeho mučitelé a kterým ho mučili během těch 15 hodin, kdy byl „vydán do rukou hříšníků“. Dali se tak k dispozici ďáblu, který jim nabídl zvrácenost sobě vlastní: škodolibou radost z cizí bolesti a cizího neštěstí.

Pán se ovšem nevydal jen „do rukou pohanů“. Ještě dříve, než byl takto vydán jedním ze svých vyvolených, sám se vydal do rukou těch, od kterých očekával, že jsou a budou jeho mi-

lující a ve své lásce zcela opačně vynalézaví. Vydal se jim zcela bezbranný v daru Eucharistie. Velkopáteční svatě přijímání má jednu zvláštnost. Nekrvavá oběť mše svatě se ten den neslaví, protože máme před očima jen Ježíšovu krvavou oběť. Ale náš Pán nemá jiný, větší a výmluvnější a skutečnější způsob, jak jednomu každému osobně zpřítomnit a darovat své bezvýhradně sebeobětování, jak „přitáhnout všechny k sobě“ a vyznat jim svou osobní lásku, než je jeho sebedarování ve svatém přijímání. Mělo by to být zvláště na Velký pátek setkání mezi na smrt zamilovanými milenci, kdy náš Milenec přichází a nemá podoby ani krásy, přichází zničený, rozdrásaný, zkrvavený, poplivaný. Jemu se stalo to, co mělo postihnout nás. Přichází každému položit naléhavou otázku: „Co jsem ti učinil, anebo v čem jsem tě zarmoutil? Odpověz mi!“

Vyděme mu vstříc jako Veronika a nečekejme na jeho další otázky, ale sami vypočítávejme upřímně, sebekriticky a kajícíně všechny ty podoby krutého nevděku, kterými jsme odpovídali na jeho nevýslovná a nepřeborná dobrodiní, na jeho zcela osobně adresovanou mileneckou lásku. Kolikrát jsme ho přijali od loňského Velkého pátku? A co v nás zanechaly jeho doslova záplavy lásky? Dovolili jsme mu, aby nás proměnil ke své podobě? Jak vážně bere Ježíš toto své spojení s námi, vidíme na těch duších, které se mu odevzdaly tak bezvýhradně, že se pak pro ně stal na celá léta zbytečný jakýkoliv jiný pokrm a nápoj. Patřila k nim i Alexandrina. Nepůsobí mu dnes více utrpení to, že se vydal do rukou přátel, než do rukou nepřátel? Není pro tak nesmírně milujícího Hosta daleko bolestivější, když je na své návštěvě častován vlažností, lhostejností, netečností, neúctou, než kdyby vůbec nebyl přijat? „Lide můj, co jsem ti učinil aneb v čem jsem tě zarmoutil? Odpověz mi!“

-/š-

Letos 6. února uplynulo 130 let od jeho smrti. Toto jubileum proběhlo mimo pozornost médií. Jaký byl vlastně tento papež? Šlo opravdu o světce, nebo o tyрана, jak ho prezentují nepřátelé Církve?

Kněz a biskup

Pius IX., občanským jménem Giovanni Maria Mastai-Ferretti, se narodil 17. května r. 1792 ve středoitalské Sinigaglii v hraběcí rodině. Studoval ve Volterře u piaristů a v Římě, kde byl vysvěcen na kněze až r. 1819. Jeho cesta k duchovnímu stavu se zkomplikovala epileptickou chorobou. Protože kanonické právo nedovolovalo v těchto případech udělit svěcení, musel Mastai žádat papeže Pia VII. o dispens. Vroucně se modlil k Panně Marii o uzdravení, ačkoliv lékaři nedávali žádnou naději. Stal se zázrak – od kněžského svěcení se u Mastaije už nikdy epileptický záchvat nevyskytl.

Prioritou mladého kněze se stala charita. Již jako bohoslovec pečoval o sirotky v katolickém ústavu „Tata Giovanni“, osobně je učil číst, psát a počítat a v neděli po mši sv. s nimi podnikal výlety po Římě a okolí, přičemž je duchovně formoval. Po svém vysvěcení byl jmenován zástupcem ředitele a později ředitelem této instituce.

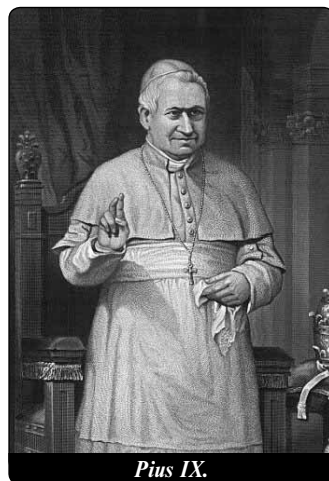
R. 1823 jej papež Lev XII. ustanovil zástupcem nuncia v Chile. Podnikl spolu s nunciem Muzim strastiplnou cestu. Na Mallorce, kde se jejich loď zastavila, je španělská revoluční vláda dala zatknout a propustila až po intervenci Sv. stolce. Potom byli na moři napadeni piráty a jen o vlásek unikli smrti. Po vylovení v argentinském Buenos Aires se vypravili s karavanou přes Andy do chilského Santiaga. Přepadli je indiáni, došly jim potraviny a museli pít bahnitou vodu z močálů. Na popud Mastaije se celou cestu modlili růženec a zpívali mariánské písně. Cestou narazili na chatrč

osaměle žijícího vážně nemocného protestanta. Pater Mastai pochopil, že tento muž potřebuje někoho, kdo by jej ošetřoval. Zůstal s ním a teprve až se dotyčný uzdravil, dohonil svoji karavanu. Po příchodu do Chile se Mastai ihned zapojil do charitativní práce ve prospěch chudých a nemocných.

V Chile pobyl pouhý rok. Tamní Církvi nepřátelská vláda zrušila diplomatické styky se Sv. stolcem, osazenstvo nunciatury se proto vrátilo domů. Mastai byl r. 1824 jmenován ředitelem římského hospice San Michele, kde se nacházelo 1200 nemocných dětí, žen a starců. Ústav se v důsledku nedbalé předchozí správy topil v dlužích. Mastaiovi se podařilo všechny splatit a hospic zvelebit. Tím si neobyčejně získal papeže Lva XII., který ho r. 1827 ve věku pouhých 35 let jmenoval biskupem ve Spolettu. Zednářští revolucionáři, tzv. karbonáři, kteří chtěli jednotnou Itálii, vyvolali r. 1831 na území Papežského státu povstání, jež zasáhlo i Spoletto. Biskup Mastai se s nasazením vlastního života vypravil do jejich tábora, aby s nimi vyjednal mír. Povedlo se, povstalci složili zbraně za slib amnestie. O rok později zasáhlo Spoletto zemětřesení. Mnoho lidí zahynulo, ve městě vypukl hladomor. Biskup Mastai vydal na pomoc hladovějícím všechny peníze diecéze i svůj veškerý osobní majetek, sám se také zadlužil, aby mohl pro všechny potřebné nakoupit potraviny.

Za tyto zásluhy jej papež Řehoř XVI. nominoval r. 1832 biskupem v Imole, jejíž ordinář se podle tradičního zvyku stal

po čase kardinálem. Mastai se kardinálského purpuru dočkal r. 1840. Počínal si tak, že se zdálo (podle jeho životopisce S. Pel-

Pius IX.

czara), „jako by vstali z mrtvých sv. František Saleský a Karel Boroomejský“. Zreformoval kněžský seminář, posílil kázeň v kléru a požadoval od kandidátů kněžství důkladné znalosti biblistiky a dogmatiky. Neustále kněžím připomínal, že mají „zářit podvojnou aureolou – svatosti a vzdělanosti“. Nechával ve velkém nákladu tisknout katolické knihy, rozvíjel katechizaci, misie a katolické spolky. Pro chudé dlužníky zřídil tzv. „Pobožnou banku“, která umořovala jejich dluhy, pro hladovějící vytvořil speciální sklad obilí. Horlivě zakládal nemocnice pro chudé, charitní ústavy pro sirotky, postižené a bezdomovce. Všechny osobní majetek dal chudým, sám nic neměl, a co měl, rozdal potřebným. Historikové zaznamenali tuto jeho rozmluvu se správcem biskupského domu: „Eminence, už nemám ani cent na zítřejší výdaje.“ On na to: „Proč se starat? Dobrý Bůh krmí

plní ptáky, nakrmí tedy i nás.“ „To je pravda, ale já nemám co dát zítra na oběd.“ „Zítra je pátek, postní den, tak na oběd bude sýr, ten tam přece je.“ „A na večeri?“ „Také sýr.“

Papežské martyrium

Po smrti Řehoře XVI. r. 1846 byl kardinál Mastai zvolen jeho nástupcem a přijal jméno Pius IX. Noviny neskrývaly překvapení. Na rozdíl od svých předchůdců neměl nový papež za sebou oslnivou dráhu diplomata, kuriálního úředníka nebo univerzitního profesora. Jeho „kariérou“ byla pastorační práce v charitních ústavech, spojená s osobní chudobou, dobročinností a láskou k nemocným a trpícím. Mastai svým vystupováním silně připomínal pozdějšího „miláčka moravského lidu“ arcibiskupa A. C. Stojana. Podobně jako on „nikdy nic neměl“, protože všechno rozdal chudým a trpícím.

Volba Pia IX. byla přijata s nadšením i liberálními kruhy. Kardinál Mastai měl pověst vnitrocírkevního liberála. Nebylo tomu tak proto, že by jakkoliv sympatizoval s osvícensko-liberální filosofií, což se stalo tenkrát módou i u duchovenstva. Mastai byl vždy zásadním nepřítelem liberalismu stejnou měrou, jako jeho předchůdci. Uměl však jasně rozlišit blud od bloudícího a svojí dobročinností zahrnoval i nekatolíky i lidi bojující proti Církvi. To vzbuzovalo dojem, že má k liberálům nějakou náklonnost. Opak byl ale pravdou, což potvrdila už nástupní encyklika „Qui plurimis...“ z r. 1846, která ostře odsuzuje liberální „učitele

lži“, „šřítele zkázy“, „stoupen-
ce racionalismu a novověkého
pohanství“. Pius IX. pranýřu-
je ty, kteří „bezostyšně hlásají,
že svatá tajemství víry jsou baj-
kami a lidskými vynálezy nebo
že katolická nauka je v rozporu
s veřejným blahem a pokrokem
společnosti“.

Na druhé straně však Pius IX.
podnikl odvážné reformy správy
Papežského státu. Pochopil, že
je třeba ho modernizovat a také
odstranit sociální rozdíly a křivdy,
které s nástupem raného kapi-
talismu nabývaly hroznivé po-
doby. Zavedl železnici a ply-
nové osvětlení, udělil svobodu
tisku s výjimkou útoků proti víře
a mravům, předal řízení ryze po-
litických záležitostí Papežského
státu, které bylo dosud v rukou
duchovních, laikům, aby se bis-
kupové a kněží mohli naplno vě-
novat spásě duší věřících. Lega-
lizoval také maximální možnou
samosprávu obcí a svobodné vol-
by do zastupitelstev.

Podobně jako později Jan
Pavel II. i on hojně porušoval
konvence platné pro papeže.
Už v červenci r. 1846 šel pěš-
ky a bez doprovodu do koste-
la „dell Umiltà“ na Quirinale.
Denně se sám procházel po Ří-
mě a rozmlouval s náhodnými
kolemdoucími. Často navštěvo-
val nemocnice, sirotčince a věz-
nice. Za nemocnými a chudými
chodil i do bytů a podporoval je
finančně. Za jeho pontifikátu
vydal Papežský stát více peněz
než kdykoliv předtím na lidové
školy a na charitativní zaří-
zení. Pius IX. také nařídil velké
snížení cen potravin a zákaz vý-
vozu obilí mimo Papežský stát,
aby nechyběl chléb pro lid. Za je-
ho pontifikátu se výrazně snížila
negramotnost a byla téměř zce-
la odstraněna žebrota. Papež
nechal umístit všechny žebračky
do zvláštních charitních ústavů,
kde se jim dostalo veškerého za-
opatření, a ti, kteří byli schopni
pracovat, získali práci. Pro mladé
tuláky byly zřízeny řemeslnické
školy, pro nezaměstnané povin-
né veřejné práce. Staří lidé a in-

Ježší, nechci Tě opustit. Chci jít a rozepnout se spolu s Tebou na kříž a zůstat s Tebou přibitá. Pravá láska nestrpí žádnou oddělenost. Promiň vroucnost mé lásky a dopřej mi, abych s Tebou byla ukřižována. Hleď, moje něžná Lásko, nejen já to od Tebe žádám, ale také trpící Matička, neomyšlitelná Magdaléna, milovaný Jan. Všichni Ti říkají, že by bylo snesitelnější, aby byli ukřižováni s Tebou, než aby při Tobě jen stáli a viděli pouze Tebe ukřižovaného. Proto se spolu s Tebou podávám v obět' Věčnému Otci, ztotožněna s Tvou Vůlí, s Tvou láskou, s Tvými zadostiučiněními, s Tvým samotným Srdcem a se všemi Tvými bolestmi.

Z publikace „Ukřižování“ od Luisy Piccaretty, připravované nakladatelstvím Matice cyrilometodějská s. r. o.

validé bez vlastních prostředků,
nemající děti nebo příbuzné, kte-
ří by se mohli o ně finančně po-
starat, buď dostávali peníze z pa-
pežské pokladny, nebo jim bylo
nabídnuto ubytování s veškerým
zaopatřením ve zvláštních cha-
ritních domovech, vedených řehol-
ními kongregacemi. Lze bez
nadsázky říci, že Papežský stát
za vlády Pia IX. se stal jedinou
zemí 19. stol., kde nikdo netrpěl
bez vlastní viny hladem a bezdo-
movectvím, kde byla realizována
sociální nauka Církve tak, jak ji
později formuloval Piův nástup-
ce Lev XIII. v encyklice „Rerum
novarum“. Tento fakt je proticír-
kevní propagandou dodnes
zamlčován nebo bagatelizován.
Rádce Pia IX. při uskutečňo-

Pius IX.

vání těchto opatření byl fran-
couzský teoretik sociální nauky
Církve a obránce dělnictva Fré-
deric de Ozanam, jehož také pa-
pež Jan Pavel II. prohlásil blaho-
slaveným.

Pius IX. se stal okamžitě mi-
lákem většiny Italů, zvláště Ří-
manů. Jméno „Pio Nono“ bylo
vyslovováno s obzvláštní úctou,
lidé v něm viděli světce a Božího

muže. S tím musela počítat i pro-
ticírkevní propaganda. Také ona
začala Pia IX. vychvalovat, a do-
konce žádala, aby právě on stan-
ul v čele sjednocené Itálie. By-
la to ovšem past, kterou Pius IX.
prohlédl. O vládu nad sjednoce-
nou Itálií nejvíce usiloval savojský
panovnický rod, vládnoucí v Pie-
montu. Ten spoléhal na to, že pa-
pež, hlavní překážka mocichti-
vých plánů savojské dynastie, se
politicky zkompromituje. První
cestou k tomu měla být válka
s Rakouskem, které ovládalo
značnou část severu země. Kar-
bonáři požadovali, aby Pius IX.
vyhlásil Rakousku válku. Ten to
odmítl s tím, že jeho posláním je
být „tvůrcem pokoje a ne původ-
cem mocenské války“.

V tu ránu bylo zle. Dřívější
„hosana!“ se změnilo v „ukři-
žuj!“ Zednáři, především lože
„Alta Venta“, začali organizo-
vat manifestace s proklamace-
mi „Pius nás zradil! Smrt kar-
dinálům a kněžím!“ Ty na pod-
zim r. 1848 přerostly v povstání,
při němž byl zavražděn předseda
vlády Papežského státu hrabě
Pellegrino Rossi. Vůdce povstal-
ců, zednář Giuseppe Mazzini,
prohlásil papeže za sesazeného
a deklaroval tzv. Římskou repub-
liku. Zároveň vydal otevřenou
výzvu k zabití papeže. Několik-
katisícový dav se hrnul k Vatiká-
nu. Pius IX. si zachránil holý ži-
vot útekem v kočáru bavorského
vyslance, přestrojen za obyčej-
ného kněze. Požádal o azyl v Ne-
apolském království, kde se usa-
dil ve městě Gaeta.

Mazzini se stal neomezeným
diktátorem Říma. Na jeho po-
pud byla zahájena loupež církev-
ního majetku a rabování klášte-

rů. I kostelní zvony se musely
roztavit na peníze. Mazzini plá-
noval také vyhození do povětří
Svatopetrské baziliky a fontány
Di Trevi, naštěstí to již nestačil
realizovat. Všechny kláštery by-
ly zrušeny. Z nemocnic musely
odejít řeholnice a jejich místa
zaujaly prostitutky. Pius IX. ze
svého exilu o tom napsal: „Li-
dé bez cti a víry neměli slitová-
ní ani s ubohými nemocnými,
zápasícími se smrtí. Znemožni-
li jim každou duchovní pomoc
a přinutili je odevzdat se náru-
či neřestnic.“ Luza vyhazovala
ostatky svatých z kostelů, lita-
rgické nádoby byly užívány k pit-
kám, zpovědnice se vynášely ven
a pálily. Národní shromáždění si-
ce vyhlásilo náboženskou svobo-
du, ta ale vypadala tak, že kněží
museli přijmout tzv. „nové nábo-
ženství republiky“ a sloužit rou-
hačské mše. Kdo odmítl, byl buď
uvězněn nebo popraven. V za-
hradě kláštera San Callisto byla
později nalezena těla 90 zavraž-
děných kněží. Celkový počet ne-
vinných obětí půlroční Mazzini-
ho hrůzovlády v Římě, připomí-
nající krvavou tyranii jakobínů
za Velké francouzské revoluce,
činí několik tisíc lidí včetně žen
a dětí. Republikáni též mučili
a znásilňovali děvčata. O Veli-
konocích r. 1849 zorganizovali
v bazilice sv. Petra tzv. „novou
paschu“, modloslužbu ke „cti“
republiky. Na denním pořádku
byly i tzv. černé mše za účelem
profanace sv. hostií. Zločinnému
řádku Mazziniho band udělalo
konec teprve francouzské vojsko,
které v červenci r. 1849 vstoupilo
do Říma. Mazzini spolu s další-
mi protagonisty revoluce uprchl
do Švýcarska.

Boj s nepřáteli Církve

V dubnu r. 1850 se Pius IX.
vrátil do Říma, triumfálně po-
zdravován zástupy věřících. Re-
volucionáři se však nevzdávali.
Dvakrát byl spáchán na papeže
nepodařený atentát, několik hod-
nostářů kurie zavraždili zednáři
dýkou. Tehdy se objevily v evrop-
ských novinách nehorázné lži.

► Žurnalisté ronili krokodýlí slzy nad údajnou „krutostí“ papeže při účtování s revolucionáři.

Francouzi po obsazení Říma zatkli zhruba 1500 osob. Když se Pius IX. vrátil, udělil všem amnestii s výjimkou 283, kteří byli postaveni před soud. Tento počet zahrnoval i několik desítek vrahů, kteří své ruce poskvřili za Mazziniho diktatury krví nevinných obětí. Ti byli odsouzeni k smrti. Čistě politické delikty soudy trestaly vězením nebo vyhnáním. Pius IX. však omilostnil i většinu odsouzenců na smrt, takže popraveno bylo nakonec jen sedm mužů. Papež chtěl udělit milost i jim, ale jeho rádci namítli, že by bylo nespravedlivé vůči tolika nevinným obětem nepotrestat žádnou z těchto zločineckých kreatur nejvyšším trestem. U odsouzených do vězení papež osobně dbal na to, aby se s nimi lidsky zacházelo, jejich rodinám byla dokonce z papežské pokladny vyplácena mzda ve stejné výši, kterou pobírali před svým zatčením. Francouzský císař Napoleon III. prohlásil tento mírný postup Pia IX. za „šilenství“. Poslanec francouzského parlamentu Gustav de Beaumont řekl: „Ptám se, jestli existuje nějaká země, kde by násilná revoluce skončila restaurací podobnou restauraci Pia IX., při níž nedošlo k jediné konfiskaci majetku a nebyla prolita ani kapka krve s výjimkou několika usvědčených vrahů?“ Taková je pravda o „kruté tyranii“ Pia IX.!

V následujících letech papež prohluboval svůj program reformy Papežského státu. Zároveň si ale uvědomoval, že je třeba ještě více a horlivěji pečovat o náboženské povznese- ní občanů. Zkvalitnil teologická studia, která očistil od zbyteků bludných nauk, zreformoval řeholní řády a zavedl hromadnou katechezi pro lid. Sám šel příkladem v osobní zbožnosti. Byl velkým ctitelem Panny Marie, právem ho současníci nazývali – podobně jako později Jana Pav-

la II. – „mariánským papežem“. To dovršil r. 1854 svým vyhlášením dogmatu o Neposkvřněném Početí Panny Marie. Zatímco katolíci věřící přijali tento akt s nadšením, protikatolický tábor rozšířil propagandu, že papež ignoruje vědu a dogmatizuje něco, co nelze „empiricky“ dokázat. Článek víry o Neposkvřněném početí potvrdila čtyři roky nato sama Matka Boží svým zjevením v Lourdech. Papež Pius byl také velkým šířitelem úcty k Nejsvětější svátosti

a zaváděl v římských kostelech pravidelné pobožnosti před vystaveným Sanctissimem. Miloval také úctu k Nejsvětějšímu Srdci Ježíšovu a zavedl v celé Církvi pobožnosti prvních pátků. Současně vydával v 50. letech celou řadu dokumentů proti aktuálním bludům: ateismu, materialismu, panteismu, deismu, naturalismu, racionalismu aj. To vše shrnul r. 1864 v encyklice „Quanta Cura“, k níž byl připojen Syllabus (soupis) neaktuálnějších bludných tvrzení. Největší pozdvižení vyvolal čl. 80 tohoto dokumentu, kde papež považuje za heretickou tezi, že „římský velekněz se může a má smířovat s pokrokem, liberalismem a moderní civilizací a přizpůsobovat se jim“. Takový postoj byl zcela logický a oprávněný, neboť „pokrok“ byl oficiálně představován jako „osvobození od klerikálních pověr“ a moderní civilizace jako „civilizace bez Boha“. Piemontská královská vláda prohlásila papeže za „největšího nepřítele lidstva“.

Od konce 50. let probíhala v celém světě kampaň proti Piovovi IX. kvůli případu Mortara. Papež byl obviněn z antisemitismu. Skutečnost ale vypadala jinak. Papežové už ve středověku vydali zhruba 300 dokumentů na obranu Židů a přijímali je na území svého státu, když je panovníci vyháněli. Mohli žít svobodně podle svého náboženství v ghettech Říma i jiných měst. Byli však podrobeni některým omezením, nesměli např. po večerním Anděl Páně vycházet mimo ghetto, neměli nárok na účast ve výročních „papežských almužnách“ (tj. rozdávání peněz i naturálií lidu) a v době karnevalu museli nést ve slavnostním průvodu daň na Kapitol. Všechna tato opatření Pius IX. zrušil. Římští Židé ho za to milovali a nazývali „novým Mojžíšem“, jejich rabín Kassin složil dokonce na papeže oslavnou báseň.

Židé v Papežském státě byli většinou bohatými obchodníky. Často zaměstnávali pro své děti křesťanské chůvy a kojné. Ty někdy z přílišné horlivosti, když jim svěřené dítě vážně onemocnělo, je křtily jako „v nebezpečí smrti“. Když se ale dítě uzdravilo, potom platil zákon, že pokřtěný musí být vychován v křesťanské víře. Pokud se tomu židovští rodiče bránili, bylo jim dítě odebráno. Aby se těmto nežádoucím konfliktům zamezilo, zakázal papež Řehoř XVI. Židům zaměstnávat doma křesťanské služebné. V Bologni žila rodina židovského podnikatele Salomona Mortary, který na zákaz nedbal a pro svého syna Edgara získal křesťanskou chůvu. Když chlapec těžce onemocněl, chůva ho pokřtíla. Edgar se ale uzdravil a služka o jeho křtu nemlčela. Mortarovým bylo opakovaně nabízeno, že dítě může zůstat u nich, když je budou posílat do katolické školy. Rezolutně odmítli, proto jim byl Edgar odebrán a odvezen do Říma do internátu, kde ho rodiče mohli navštěvovat. Edgar vnitřně přijal ka-

tolickou víru a osobně se stýkal s Piem IX., jehož považoval za svého „druhého otce“. Nakonec vstoupil do augustiniánského řádu, přijal kněžské svěcení a zemřel jako vysoký církevní hodnostář. Ve svých vzpomínkách uvádí, že jeho vychovatelé v římském internátě mu přísně zakazovali mluvit o rodičích zle a připomínali mu čtvrté Boží přikázání. On sám už jako kněz své rodiče pravidelně navštěvoval a snažil se je získat pro katolickou víru, bohužel marně.

Odnětí dítěte rodičům je jistě bolestnou záležitostí, jak dnes vidíme často po rozvodu nebo v jiných případech na základě rozhodnutí soudu. Podle katolické věrouky musí pokřtěné dítě být křesťanský vychován, aby křesťanská milost nepřišla nazmar. Nedalo se tedy nic dělat, i když to bolelo. Pius IX. si toho byl vědom, proto jednou E. Mortarovi řekl: „Synu, ani nevíš, kolik jsi mne stál bolestí.“ Skutečnými viníky byli Mortarovi rodiče, poněvadž nerespektovali zákaz zaměstnávat křesťanské služky. Kampaň, která se vzedmula proti Piovovi IX. jako „únosci dětí“, byla typickou ukázkou pokrytectví. Na jedné straně se zveličoval případ, který zavinili Mortarovi sami, na druhé straně však zavládlo cynické mlčení, když car Mikuláš I. nařídil masově odebírat děti řeckokatolickým rodičům a vychovávat je v pravosláví, nebo když v Anglii protestanté násilím odnávali nemluvňata katolickým Irům. Papežský Řím toto nikdy Židům nedělal, bylo zakázáno jejich děti křtít proti vůli rodičů. Pouze v případech, kdy se už „tak stalo“, nešlo jednat jinak.

Poražený – a přesto vítěz

Situace v 60. letech se stále více dramatizovala. R. 1859 Piemont vyhrál válku s Rakouskem a pod jeho korunu připadlo i Neapolské království. Král Viktor Emmanuel ohlásil r. 1861 vznik jednotného Italského království. Zbývalo zdolat poslední překážku – Papežský stát a ne-

smířitelný odpor jeho hlavy. Piemontská armáda vtrhla na jeho území, přitom loupila a vraždila. Od září r. 1860 do dubna r. 1861 bylo postříleno cca 9000 civilistů, mezi nimi 76 kněží a 48 žen, a vyloupeno 72 kostelů. Papežský stát ztratil dvě třetiny své rozlohy. Na jeho obranu se hlásili katoličtí dobrovolníci z celého světa. Díky jim byl nápor Piemontanů zastaven.

R. 1867 se postavil do čela piemontského vojska Giuseppe Garibaldi, prominentní zednář, který sjednotil všechny lóže pod jediný „Velký východ Itálie“. Garibaldi vyhlásil „křížovou výpravu proti papežství“ a vyzýval do boje proti kněžím jako „nepřátelům vlasti a civilizace“. Pokusil se nejprve vyvolat v Římě povstání pomocí letáků a pumových atentátů na kostely. Po neúspěchu vtrhla jeho armáda do zbytku Papežského státu. Vojáci zneškodňovali kostely, ničili kříže, házeli na smetiště ostatky světců a dupali nohama po Tělu Páně. Jejich „kněží“ křtili „ve jménu Itálie“, sloužili „mše“ na počest „sjednocené Itálie“ a udělovali požehnání „ve jménu Garibaldiho“. Piemont zabral zbytek Papežského státu. Schylovalo se k poslední bitvě před Řimem. Stalo se něco nečekáného, papežští dobrovolníci, tzv. suevové, město ubránili.

Piovi IX. zbyl už jenom Řím. Využil relativního klidu roku 1868 a následujícího roku svolal I. vatikánský koncil. Ten potvrdil odsouzení bludů, vyjmenovaných v Syllabu. Deklaroval polemicky proti filosofům Kantovi a Hegelovi, že Boha je možno ze stvořených věcí poznat. Nejvíce emocí však vyvolalo vyhlášení dogmatu o papežské neomylnosti. Tisk je dezinterpretoval, jako by se papež sám prohlašoval za neomylného, ačkoliv šlo jen o neomylnost ve věcech víry a mravů za předpokladu, že definovaná záležitost je podložena katolickou Tradicí. 1. září r. 1870 se biskupové rozjeli domů s tím, že papež za ně-

*Můj Ježíši, mé myšlenky jsou zcela zajedno s Tvými, proto spolu s Tebou prosím, naléhavě žádám, omlouvám a podávám zado-
stičinění před Božským Majestátem za všechno zlo spáchané roz-
zumem stvořených bytostí. Dovol mi, abych vzala Tvoje trny a Tvůj
vlastní rozum a šla s Tebou ke všem stvořeným bytostem, abych
se Tvým rozumem dotkla jejich rozumu. Chci obnovit jejich roz-
zum, jak jsi jej stvořil na počátku, svatostí Tvého Rozumu. [Chci]
svatostí Tvých myšlenek znovu uspořádat všechny myšlenky stvo-
řených bytostí k Tobě a probodnout Tvými trny každou mysl stvo-
řených bytostí, abych ve všech obnovila Tvou vládu a řád. Ježíši,
Ty sám buď Pánem každé myšlenky, každého citu a všech národů.
Ty vládní v každé záležitosti. Jen tak se změní tvář země, kte-
rá plodí hrůzu a děs.*

*Z publikace „Ukřižování“ od Luisy Piccarenny,
připravované nakladatelstvím Matice cyrilometodějská s. r. o.*

kolik měsíců svolá další zasedání sněmu.

To se však nestalo. Italský zednářský tisk si vzal dogma o neomylnosti jako záminku k požadavku „zničit papežský Řím“. 20. září vstoupila Garibaldiho armáda do Věčného města. Suevové byli připraveni bojovat, Pius IX. jim to ale zakázal, neboť Piemontané byli v mnohonásobné přesile. Boj by znamenal zbytečné a nesmyslné krveprolití a to si papež nechtěl vzít na svědomí. Král poslal Piovi dopis, kde mu nabízel formální nezávislost, jestliže bude „spolupracovat s italskou vládou“. Papež to odmítl poukazem na násilí a krutosti, jichž se italské vojsko dopouští, a dal najevo, že to je dostačujícím důvodem, aby králi nevěřil.

Piemontští vojáci, doprovázení kriminální spodinou, si počínali stejně barbarsky jako v jiných městech. Bylo zavražděno nejméně 80 civilistů a mnoho žen znásilněno. Velitel piemontských vojáků generál Cadorno, když si zástupci papeže na to stěžovali, odsekl: „Dovolte lidu, aby se vybouřil!“ Vypleněna byla většina římských kostelů a zpusťována kolonáda na Svatopetrském náměstí. Lůza zaútočila i na chrám sv. Petra, jenže kovová vrata byla uzamčena. Pius IX. vyhlásil, podobně jako r. 1860, kdy Viktor Emmanu- el poprvé zaútočil na Papežský stát, klatbu na všechny účastníky tohoto aktu. Když generál Cadorno papeže navštívil a žádal klíče od paláce na Kvirinálu, ten hrdě odpověděl: „Odkdy

zloději potřebují klíče? Ať vyrazí brány, když chtějí!“ Král, doprovázen Garibaldi, vjel slavnostně do města. Ihned začalo rušení klášterů a konfiskace církevního jmění. Semináře byly dány pod státní dozor, většina církevních škol zrušena. Papež nesměl vydávat žádné dokumenty, tiskl je tedy v zahraničí. Do kostelů chodili v době bohoslužeb provokatéři, aby je rušili pískáním a urážkami věřících. V jednom divadle se slavnostně zpíval Carducciho „Hymnus na počest satana“. Tehdy prohlásil Pius IX. sám sebe „vatikánským vězňem“, aby až do konce života už nikdy Vatikán neopustil. Zemřel 6. února r. 1878.

Lidem 21. století se může zdát nepochopitelným, proč Pius IX. tolik trval na existenci Papežského státu. Hlavním důvodem byla nutnost exteritoriality Sv. stolce. Papež, aby mohl svůj apoštolský úřad svobodně vykonávat, nemůže být v podřízeném postavení jako občan vůči nějaké světské moci, která by tak mohla ovlivňovat celou církev. Proto nástupci bl. Pia IX. nepřestali usilovat alespoň o miniaturní vlastní státeček, který by jim zajistil nezávislost na italské vládě. To bylo završeno r. 1929 tzv. Lateránskými dohodami, které ustanovily vznik nezávislého státu Vatikán.

Další příčinou byla skutečnost, že ti, kteří volali po zrušení Papežského státu, současně volali i po likvidaci Církve. Byli to zednářští liberálové a socialisté. Konečně v neposlední řadě

svou roli hrálo i to, že Papežský stát byl před mnoha staletími papežům darován z náboženských pohnutek, proto papežové všech dob ho považovali za něco posvátného, jako téměř sakrální prostor. Vojenský útok na něj, zejména byl-li spojen s pleněním, rabováním a vražděním, chápali jako zneuctění sakrálního prostoru, proto jeho aktéry trestali exkomunikací.

Bl. Pius IX. byl, viděno z čistě pozemské perspektivy, tragickou postavou na stolci sv. Petra. Jeho život dokazuje, že byl opravdu světce, mužem Božím. Snad právě proto prohrál, nedokázal totiž sáhnout k nečestným způsobům boje. Jenže v Boží perspektivě až příliš často prohra znamená vítězství a naopak. Papežský stát zanikl, papežství však nikoliv, naopak jeho mezinárodní autorita ve 20. stol. vzrostla. Italské království, které chtělo zlikvidovat nejen Papežský stát, ale i samotné papežství, již dnes neexistuje, papežství však je tu stále, a dokonce i s vlastním, byť spíše jen symbolickým státem. Toto je faktickým vítězstvím Pia IX., proto při vyslovení jeho jména nepřítel Církve skřípá zuby.

A nejen kvůli tomu. Za současného ustupování mnoha osobností Církve duchu tohoto světa je Pius IX. vzorem velekněze, který postupoval zcela opačně. Hlásal pravdu vhod či nevhod, ať už svým odsouzením bludů nebo dogmatickými definicemi nebo ostrými slovy, pranýřujícími nekřesťanské chování a jednání. Lze bez nadsázky říci, že mezi pontifikáty sv. Pia V. (1566–1572) a sv. Pia X. (1903–1914) nebylo většího papeže-světce.

Blahoslavený Pie IX., oroduj za nás!

Radomír Malý

Jako prameny byly použity: Stanislaw Krajski: *Pius IX., pogromca liberalizmu*, Warszawa 2000; dále Józef Sebastian Pelczar: *Pius IX. i jego pontyfikat*, Przemysł 1907–1908.

Ne 16. 3.: 8.00 Programová nabídka TV NOE 8.04 Z pokladů duše 8.10 Evangelium (P) 8.15 Bolek a Lolek (21. díl): Král pouště (P) 8.25 Spiritual Fest 07 8.40 Víra plná života (Chile) 9.30 Mše svatá s Benediktem XVI. z Náměstí sv. Petra (L) 11.55 Polední modlitba se Sv. otcem Benediktem XVI. (L) 12.15 Zpravodajské Noeviny 12.30 Léta letí k andělům (4) - P. Jiří Čepl 13.00 Vysílací přestávka s Radiem Proglas 16.00 Programová nabídka TV NOE 16.05 Bwindi Orphans - Občanské sdružení 16.25 Primiční homilie P. Adama Ruckého 16.45 Pro víta mundi (41) - ThMgr. Pavel Smetana 17.25 Evangelium 17.40 Ve jménu Ježíše (16. díl): Patrik (P) 18.05 Cesty za poznáním: Jabrin, Egyptian museum, Les Baux de Provence 18.35 Po stopách Ježíše Krista (3) 19.05 Přírodní zázraky Evropy (5/12) 19.55 Evangelium 20.00 Z pokladů duše 20.05 Octava dies (472) (P) 20.35 Sedm posledních slov našeho Vykupitele na kříži (P) 22.00 Misijní magazín (20) 23.00 První čtení 23.25 Noemova pošta (březen 2008) 0.55 Evangelium 1.00 Závěr vysílání, poslech Proglasu.

Po 17. 3.: 8.00 Programová nabídka TV NOE 8.05 Po stopách Ježíše Krista (3) 8.35 Na koberečku (40) 8.50 Primiční homilie P. Adama Ruckého 9.15 Octava dies (472) 9.45 Spiritual Fest 07 10.00 Cesty za poznáním: Macchu Picchu 10.30 Semena víry 10.55 Přírodní zázraky Evropy (5/12) 11.45 Bolek a Lolek (20. díl): Kosmonauti 11.50 Z pokladů duše 12.00 Polední modlitba s Radiem Proglas (L) 12.05 Pro víta mundi (42) - P. Jan Mach 12.50 Čteme z křesťanských periodik 13.00 Vysílací přestávka s Radiem Proglas 16.00 Programová nabídka TV NOE 16.05 Školy pro Evropu 16.30 Klausura 16.50 Víra plná života (Chile) 17.20 Exit 316 (28. díl): Podvod 17.40 Dětská televize 18.05 Po stopách Ježíše Krista (03) 18.35 Bolek a Lolek (21. díl): Král pouště 18.45 Cesty za poznáním: Macchu Picchu 19.20 Léta letí k andělům (4) - P. Jiří Čepl 19.45 Slovenský spevácky zbor ADOREMUS 20.00 Z pokladů duše 20.05 Putování modrou planetou (9. díl): Venezuela (P) 20.45 Na koberečku (40) 21.00 Zpravodajské Noeviny 21.10 Učiň mě, Pane, nástrojem! 21.15 Noční univerzita: Mons. Josef Hrdlička - O rodině 22.25 Exit 316 (28. díl): Podvod 22.45 Octava dies (472) 23.15 Sedm posledních slov našeho Vykupitele na kříži 0.10 Školy pro Evropu 0.35 Lebo sme Nemci 1.00 Závěr vysílání, poslech Proglasu.

Út 18. 3.: 8.00 Programová nabídka TV NOE 8.05 Putování modrou planetou (9. díl): Venezuela 8.45 Školy pro Evropu 9.15 Pro víta mundi (72) - Naděžda Urbášková 10.00 Cesty za poznáním:

Mekong 10.10 Kulatý stůl na téma: Velikonoční tradice 11.40 Bolek a Lolek (21. díl): Král pouště 11.50 Z pokladů duše 12.00 Polední modlitba s Radiem Proglas (L) 12.10 Krásy stvoření - CELTIC (Hudební chvály) 13.00 Vysílací přestávka s Radiem Proglas 16.00 Programová nabídka TV NOE 16.05 Víra plná života (Chile) 16.35 Pro víta mundi (42) - P. Jan Mach 17.05 Školy pro Evropu 17.30 Cesty za poznáním: Taroko George, Victoria Falls, Mekong Delta 18.00 Zpravodajské Noeviny 18.10 Dětská televize 18.35 Bolek a Lolek (22. díl): Kovboj a indiáni 18.45 Spiritual Fest 07 19.05 Přírodní zázraky Evropy (6/12) 20.00 Z pokladů duše 20.05 Bez hábitu: Fraternalita malých sester Ježíšových (P) 21.05 Svědek naděje (2. díl) (P) 21.35 Čirikloro - vtáčik (P) 22.10 Kinematograf múz: NÁRODOPIS 23.05 Octava dies (472) 23.35 Slovenský spevácky zbor ADOREMUS 23.50 Víra plná života (Chile) 0.20 Pro víta mundi (42) - P. Jan Mach 1.00 Závěr vysílání, poslech Proglasu.

St 19. 3.: 8.00 Programová nabídka TV NOE 8.05 Učiň mě, Pane, nástrojem! 8.10 Svědek naděje (2. díl) 8.40 Kinematograf múz: NÁRODOPIS 9.45 Zpravodajské Noeviny 9.55 Cesty za poznáním: Mingun, Nefta, Vatnajokull 10.30 Generální audience papeže Benedikta XVI. (L) 11.55 Z pokladů duše 12.05 Klausura 12.30 Víra plná života (Chile) 13.00 Vysílací přestávka s Radiem Proglas 16.00 Programová nabídka TV NOE 16.05 Noční univerzita: Mons. Josef Hrdlička - O rodině 17.20 Přírodní zázraky Evropy (5/12) 18.15 Exit 316 (29. díl): Rozvod (P) 18.35 Klaunský pohádkový kuffík (18. díl): O něžnosti 18.45 Cesty za poznáním: Mingun, Nefta, Vatnajokull 19.15 Pro víta mundi (72) - Naděžda Urbášková 19.55 Z pokladů duše 20.00 Potřebujem tvoje ruky (P) 20.45 Pro zdraví (P) 20.55 Ecce homo: Alena Paulíková (P) 21.00 Školy pro Evropu 21.20 Putování modrou planetou (9. díl): Venezuela 21.55 Po stopách Ježíše Krista (3) 22.25 Pro víta mundi (72) - Naděžda Urbášková 23.05 Záznam přenosu z generální audience papeže Benedikta XVI. 0.35 Léta letí k andělům (4) - P. Jiří Čepl 1.00 Závěr vysílání, poslech Proglasu.

Čt 20. 3.: 8.00 Programová nabídka TV NOE 8.05 Z pokladů duše 8.10 Evangelium (P) 8.20 Potřebujem tvoje ruky 9.05 Školy pro Evropu 9.30 Mše svatá se svěcením olejů (L) 11.20 Pěšák Boží 11.40 Bolek a Lolek (22. díl): Kovboj a indiáni 11.50 Evangelium 12.00 Z pokladů duše 12.05 Slovenský spevácky zbor ADOREMUS 12.20 Putování modrou planetou (9. díl): Venezuela 13.00 Vysílací přestávka s Radiem Proglas 16.00 Programová nabídka

MONTICHIARI - Rosa mystica - pouť obětovaná za kněze, bohoslovce, řeholníky a řeholnice. **Odjezd:** v pátek 2. 5. 2008 v 16 hod. z Hodonína, v 18 hod. z Brna. **Příjezd:** v neděli 4. 5. 2008 ráno. **Cena 1650 Kč.** Nocleh cestou tam i zpět v autobuse. **Sobotní program:** mše sv. v Dómě, domek a hrob Pierriny Gilli, obchod s devocionáliemi, mezinárodní slavnostní procesí se sochami a květinami ve Fontanelle (pořádá OPUS ROSA MYSTICA), česká mše svatá, křížová cesta, osobní volno. **Odjezd do ČR v 18 hod. Přihlášky:** Zdeňka Hanáčková, Nová 103, 696 11 Mutěnice, tel.: 518 370 892, mobil: 724 751 856 nebo 720 382 976. Pouť vede otec Jaroslav Stříž.

TV NOE 16.05 Bolek a Lolek (23. díl): Paraglaiding 16.15 První čtení (P) 16.30 Historie a symbolika obřadů Velikonočního třídenní (P) 17.30 Bohoslužba Zeleného čtvrtku (L) 19.50 Zpravodajské Noeviny (P) 20.00 Z pokladů duše 20.05 Abrahám (1. díl) (P) 20.35 J. S. Bach: Matoušovy pašije (1. část) (P) 22.05 Pro víta mundi (73) - Slávo Král (P) 22.50 Tajemství gregoriánského chorálu 23.50 Evangelium 0.00 Antonín Dvořák: Kouzlo Českého ráje 1.00 Závěr vysílání, poslech Proglasu.

Pá 21. 3.: 8.00 Programová nabídka TV NOE 8.05 Z pokladů duše 8.10 Evangelium (P) 8.20 Co se stalo s Ježíšem? 9.20 Dešťové kapky v Benátkách 9.30 Klausura 9.55 Exit 316 (29. díl): Rozvod 10.15 Abrahám (1. díl) 10.45 Čtyřicet let velkého pátku (P) 11.40 Klaunský pohádkový kuffík (19. díl): O podlosti 11.50 Evangelium 12.00 Z pokladů duše 12.05 Noční univerzita: P. Vojtěch Kodet, OCarm. - Hřích jako narušení lidství 13.00 Vysílací přestávka s Radiem Proglas 15.40 Programová nabídka TV NOE 15.45 První čtení (P) 16.00 Historie a symbolika obřadů Velikonočního třídenní (P) 17.00 Velkopáteční obřady (L) 19.00 Mutace (P) 19.15 J. S. Bach: Matoušovy pašije (2. část) 20.45 Abrahám (2. díl) (P) 21.15 Křížová cesta z Říma (L) 23.15 Čtyřicet let Velkého pátku 0.05 Pašijové hry (P) 1.00 Závěr vysílání, poslech Proglasu.

So 22. 3.: 8.00 Programová nabídka TV NOE 8.04 Z pokladů duše 8.10 Evangelium (P) 8.20 Ve jménu Ježíše (16. díl): Patrik 9.00 Vel'konočné pátranie (P) 9.25 Abrahám (2. díl) 10.00 Sen a radost 10.20 Putování modrou planetou (9. díl): Venezuela 11.00 Ecce homo: Alena Paulíková 11.05 První čtení 11.40 Bolek a Lolek (23. díl): Paraglaiding 11.55 Evangelium 12.00 Z pokladů duše 12.05 Čirikloro - vtáčik 12.35 Svědek naděje (2. díl) 13.00 Krásy stvoření - CELTIC (Hudební chvály) 14.00 Potřebujem tvoje ruky 14.45 Noční univerzita: P. Tomáš Holub - Hříchy proti tělu Kristovu 15.50 Dešťové kapky v Benátkách 16.00 Ježíš 17.30 Cesty za poznáním: Řím 18.00 Světlo Kristovo (P) 18.50 Dešťové kapky v Benátkách 19.00 První čtení (P) 19.15 Evangelium 19.25 Z pokladů duše 19.30 Abrahám (3. díl) (P) 20.00 Historie a symbolika obřadů Velikonočního třídenní (P) 21.00 Velikonoční vigilie (L) 23.30 Velikonoční cesta 0.30 Potřebujem tvoje ruky 1.00 Závěr vysílání, poslech Proglasu.

Liturgická čtení

Neděle 16. 3. - Květná neděle

1. čt.: Iz 50,4-7
 Ž 22(21),8-9.17-18a. 19-20.23-24
 Odp.: 2a (Bože můj, Bože můj, proč jsi mě opustil?)
 2. čt.: Flp 2,6-11
 Ev.: Mt 26,14-27,66
 Slovo na den: **Ho zradím.**

Pondělí 17. 3. - pondělí Svat. týdne

1. čt.: Iz 42,1-7
 Ž 27(26),1.2.3.13-14
 Odp.: 1a (Hospodin je mé světlo a má spása.)
 Ev.: Jan 12,1-11
 Slovo na den: **Drahý olej.**

Úterý 18. 3. - úterý Svatého týdne

1. čt.: Iz 49,1-6
 Ž 71(70),1-2.3-4a.5-6ab.15+17
 Odp.: 15a (Má ústa budou vyprávět o tvé spravedlnosti.)
 Ev.: Jan 13,21-33.36-38
 Slovo na den: **Skývu chleba.**

Středa 19. 3. - středa Svatého týdne

1. čt.: Iz 50,4-9a
 Ž 69(68),8-10.21bcd-22.31+33-34
 Odp.: 14c.b (Vyslyš mě ve své veliké lásce, Pane, v čas milosti.)
 Ev.: Mt 26,14-25
 Slovo na den: **Běda tomu, který Syna člověka zraňuje.**

Čtvrtek 20. 3. - Zelený čtvrtek

1. čt.: Ex 12,1-8.11-14
 Ž 116(115),12-13.15+16bc.17-18
 Odp.: srov. 1 Kor 10,16 (Kalich požehnaní je společenstvím krve Kristovy.)
 2. čt.: 1 Kor 11,23-26
 Ev.: Jan 13,1-15
 Slovo na den: **Umyl jim nohy.**

Pátek 21. 3. - Velký pátek

1. čt.: Iz 52,13-53,12
 Ž 31(30),2+6.12-13.15-16.17+25
 Odp.: Lk 23,46 (Otče, do tvých rukou odevzdávám svého ducha.)
 2. čt.: Žid 4,14-16; 5,7-9
 Ev.: Jan 18,1-19,42
 Slovo na den: **To jsem já.**

Sobota 22. 3. - Bílá sobota

1. čt.: Gn 1,1-2,2
 Ž 104(103),1-2a.5-6.10+12.13-14b.24+35c
 Odp.: srov. 30 (Sešli svého ducha, Hospodine, a obnov tvář země.)
 nebo Ž 33(32),4-5.6-7.12-13.20+22
 Odp.: 5b (Země je plná Hospodinovy milosti.)
 2. čt.: Gn 22,1-18
 Ž 16(15),5+8.9-10.11
 Odp.: 1 (Ochraň mě, Bože, neboť se utíkám k tobě.)

3. čt.: Ex 14,15-15,1
 Ex 15,1-2.3-4.5-6.17-18
 Odp.: 1a (Chci zpívat Hospodinu, neboť je velmi vznešený.)
 4. čt.: Iz 54,5-14
 Ž 30(29),2+4.5-6.11+12a+13b
 Odp.: 2a (Chci tě oslavovat, Hospodine, neboť jsi mě vysvobodil.)
 5. čt.: Iz 55,1-11
 Iz 12,2-3.4bcd.5-6
 Odp.: 3 (S radostí budete vážit vodu z pramenů spásy.)
 6. čt.: Bar 3,9-15.32-4,4
 Ž 19(18),8.9.10.11
 Odp.: Jan 6,68b (Pane, ty máš slova věčného života.)
 7. čt.: Ez 36,16-17a.18-28
 Ž 42(41),3.5bcd; 43(42),3.4
 Odp.: Ž 42(41),2 (Jako laň prahne po vodách bystřin, tak prahne má duše po tobě, Bože!)
 nebo, uduleže-li se křesť: Iz 12,2-3.4bcd.5-6
 Odp.: 3 (S radostí budete vážit vodu z pramenů spásy.)
 anebo Ž 51(50),12-13.14-15.18-19
 Odp.: 12a (Svoř mi čisté srdce, Bože!)
 Epištola: Řím 6,3-11
 Ž 118(117),1-2.16ab+17.22-23
 Odp.: Aleluja, aleluja, aleluja.
 Ev.: Mt 28,1-10
 Slovo na den: **Byl vzkríšen.**

Poselství Královny míru

„Drahé děti! V tomto čase milosti vás opět zvu k modlitbě a odříkání. Váš den ať je protká malými vroucími modlitbami za všechny ty, kdo nepoznali Boží lásku. Děkuji vám, že jste přijali mou výzvu!“

Medžugorje, 25. 2. 2008

PRÍSNÝ PŮST NA VELKÝ PÁTEK

Velký pátek je druhý den církevního roku, kdy Církev ukládá všem věřícím katolíkům přísný půst. Tento přísný půst zavazuje všechny věřící starší 14 let zdržet se požívání masitých pokrmů (nikoliv ryb). Věřícím ve věku od 18 do 60 let se dále ukládá půst újmy, tzn. že se mohou jen jednou dosyta najíst.

Svatý týden a Velikonoce v bazilice Nanebevzetí Panny Marie na Mendlově nám. ve Starém Brně:

16. 3. Květná neděle - mše svatá v 7.30, 9.00 a 11.00 hod. • 20. 3. Zelený čtvrtek - mše svatá v 17.00 hod. • 21. 3. Velký pátek - křížová cesta v 15.00 hod., velikopáteční obřady v 17.00 hod. (zpívá APS Moravan) • 22. 3. velikonoční vigilie v 19.00 hod. (celebruje opat Lukáš Evžen Martinec, OSA) • 23. 3. Slavnost Zmrtvýchvstání Páně - mše svatá v 7.30, 9.00 a 11.00 hod. • 24. 3. Velikonoční pondělí - mše svatá v 7.30, 9.00 a 11.00 hod. • **UPOZORNĚNÍ:** Od neděle 30. 3. 2008 budou ve starobrněnské bazilice začínat všechny večerní bohoslužby v 18.30 hod.

BREVIÁŘ PRO LAIKY

15. - 22. BŘEZNA

Změna v číslování breviáře: levý, nepodbarvený sloupec - dřívější vydání breviáře; pravý, podbarvený sloupec - nové vydání breviáře (2007)

Uvedení do první modlitby dne:	NE 16. 3.		PO 17. 3.		ÚT 18. 3.		ST 19. 3.		ČT 20. 3.		PÁ 21. 3.		SO 22. 3.	
Antifona	413	462	413	462	413	462	413	462	413	462	441	494	457	511
Žalm	783	881	783	881	783	881	783	881	783	881	783	881	783	881
Ranní chvály:														
Hymnus	413	462	413	462	413	462	413	462	413	462	441	495	457	512
Antifony	417	466	422	472	426	476	431	481	435	485	442	496	458	513
Žalmy	921	1030	936	1046	950	1063	965	1079	981	1097	442	496	458	513
Krátké čtení a zpěv	418	467	422	472	427	477	431	481	435	485	445	499	460	515
Antifona k Zach. kantiku	418	467	423	472	427	477	431	481	435	486	446	499	460	515
Prosby	418	467	423	473	427	477	431	481	435	486	446	499	460	515
Závěrečná modlitba	419	468	423	473	428	478	432	482	436	486	446	500	461	516
Modlitba během dne:														
Hymnus	414	463	414	463	414	463	414	463	414	463	447	500	461	516
Antifony	415	464	415	464	415	464	415	464	415	464	447	501	462	517
Žalmy	926	1036	940	1052	955	1068	971	1085	987	1103	448	502	462	517
Krátké čtení	419	468	424	473	428	478	432	482	436	487	451	505	465	520
Závěrečná modlitba	419	468	423	473	428	478	432	482	436	486	446	500	461	516
Nešpory:														
Hymnus	412	461	412	461	412	461	412	461	438	491	452	507	466	521
Antifony	416	465	420	470	425	475	429	479	433	483	439	492	453	507
Žalmy	916	1025	930	1040	945	1057	960	1073	976	1091	992	1109	453	507
Kr. čtení a zpěv	416	465	420	470	425	475	429	479	433	484	439	492	455	510
Ant. ke kant. P. M.	416	465	421	470	425	475	430	480	434	484	439	492	456	510
Prosby	417	466	421	471	426	475	430	480	434	484	439	492	456	510
Záv. modlitba	419	468	419	468	423	473	428	478	432	482	440	493	446	500
Kompletář:	1238	1374	1242	1379	1247	1384	1250	1387	1254	1391	440	493	1242	1379

V Obecním vlastivědném muzeu ve Švábenicích u Vyškova bude otevřena každou nedělí od 23. března 2008 do 22. června 2008 nová výstava s názvem **SV. TEREZIE Z LISIEUX**. Výstava vznikla u příležitosti výročí 135 let od narození a 120 let od vstupu na Karmel této známé světky. Je vytvořena z nepřeberného množství fotodokumentace, obrázků, pohlednic, knih a jiných dokumentů z jejího života. Otevřeno je vždy **od 14 do 17 hodin**. Vstupné dobrovolné. Všichni jste srdečně zváni.

Centrum naděje a pomoci ve Vodní 13 v Brně zahajuje od března novou aktivitu - **cvičení pro miminka a jejich maminky**. Veselé pohybové hry s písničkami, říkadly a zajímavým cvičebním náčiním jsou rozděleny do dvou kurzů podle věku dětí. • Dětičky ve věku od tří měsíců do jednoho roku budou cvičit ve skupině **Žízalky** a jejich roztomilé hemžení se bude odehrávat každý pátek od 11 do 12 hodin. Cvičitelka Barbora Němcová, šikovná mladá teta, se už moc těší. • **Broučci** je krycí název pro cvičení dětí od jednoho roku do tří. Broučci se budou rojit také každý pátek, od 9.30 do 10.30 hodin pod vedením hodné usměvavé tety Ludmily Štěpánkové. • Poplatek za hodinu cvičení činí 60 Kč, je dobré se objednat. • **Kontakt:** Barbora Němcová - tel.: 543 331 470, Ludmila Štěpánková - tel.: 543 254 891.

**Naše prodejna v Olomouci na Dolním náměstí 24 je v roce 2008 otevřena také o těchto sobotách v době od 7.30 do 12 hodin:
15. 3. • 29. 3. • 12. 4. • 19. 4. • 17. 5. • 24. 5. • 31. 5.**

VÝPRODEJ ZÁSOB

ZNAMENÍ ČASU 2008 - KALENDÁŘ

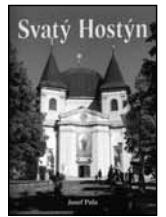
Obrazy a texty P. Stanislav Weigel

Stolní kalendář s občanským a liturgickým kalendářem. Obsahuje souřadnice liturgických čtení na každý den v roce a vyznačení liturgických barev v přehledné měsíční tabulce. Meditativní ráz dodávají kalendáři obrazy a krátké myšlenky P. Weigla. Seznam použitých obrazů s autorovými čísly nabízí možnost objednávky vybraných děl.

Matice cyrilometodějská s. r. o.
původní cena 57 Kč, nyní 10 Kč

ležitějších událostech od roku 1845, duchovních správců aj. Průvodce obsahuje také mnoho fotografií, které jsou nedílnou součástí textu a dotvářejí zdařilou obrazovou publikaci.

Matice svatohostýnská
Křídový papír, brož., A5, 72 stran, 32 Kč

O LÁSCE A SLUŽBĚ SV. ANEŽKY ČESKÉ

Petr Piřha • Ilustrace Daniel Ladman

Deset obrazů ze života sv. Anežky České v dramatické formě. Nejde však o divadelní hru v pravém slova smyslu, byla původně zamýšlena jako ženské monodrama. Jak však sám autor říká: „... raději ať to nikdo nehraje.“

POUSTEVNÍK v nakladatelství STUDIO GABRETA spol. s r.o.
Brož., A6, 64 stran, 25 Kč

Z JINÝCH NAKLADATELSTVÍ

SVATÝ HOSTÝN

Josef Pala

Malý průvodce snad nejznámějším mariánským poutním místem na Moravě. Autor jako zralý publicista a redaktor předkládá přehlednou historii poutního místa, doplněnou přehledy o nejdů-

NOVÉNA KE SVATÉ ZDISLAVĚ, PATRONCE RODIN

Devítidenní pobožnost ke svaté Zdislavě, která se inspiruje texty Písma svatého a Katechismu katolické církve o manželství a rodině. Vyšlo s církevním schválením.

KRYSTAL OP, s.r.o.
Brož., A6, 32 stran, 30 Kč

Objednávky knih - tel. 587 405 431 • Administrace a inzerce týdeníku Světlo - tel./fax 585 222 803
Matice cyrilometodějská s. r. o., Dolní nám. 24, 771 11 Olomouc 1, e-mail: knihy@maticecm.cz
Kompletní nabídku knižní produkce MCM naleznete na internetové adrese www.maticecm.cz

771 11 Olomouc 1
147/2002
P.P.

D + 1

Matice cyrilometodějská s. r. o.
Dolní nám. 24
771 11 Olomouc 1